

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

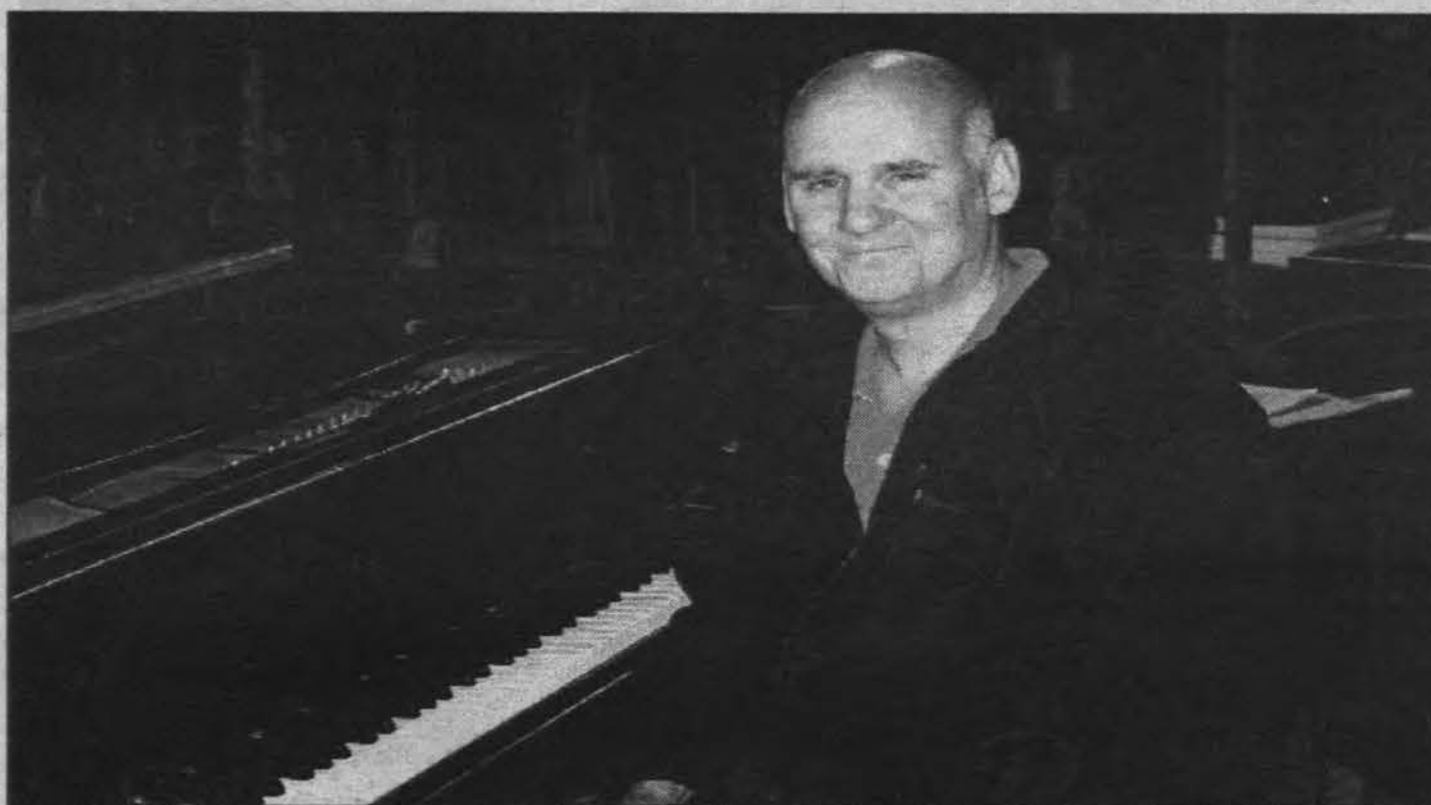
Kaina 75 c.

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, LIEPOS 1 - JULY 1, 2006

Vol. XCVII Nr. 127

Sveikiname 8-osios dainų šventės dalyvius!

Rev. M. Shanahan: imigrantai gali išgelbėti Ameriką

Rev. Michael Shanahan.

Vlado Krivicko nuotr.

Praėjusių metų gruodį Jungtinių Valstijų Atstovų rūmai priėmė nutarimą, kuris sukrėtė ne tik milijoninę šalyje gyvenančių nelegalių imigrantų bendruomenę, bet ir ne vieną JAV pilietį. Atstovų rūmų nutarimas, be

kita ko, numato, kad gyvenimas JAV, neturint reikiamų dokumentų, prilyginamas kriminaliniam nusikaltimui (*felony*), už kurį gresia ne tik deportacija, bet ir kalėjimas.

Negana to, Atstovų rūmų nariai

beveik vienbalsiai nutarė, kad nusikalstamą veiklą vykdo ir visi tie asmenys, įskaitant JAV piliečius, kurie, žinodami asmens imigracinį statusą, ryžtasi kaip nors jam padėti.

Remiantis tokia Atstovų rūmų logika, bet kuris kunigas, po mišių imigrantui nupirkęs sumuštinį, ar vienuolė, „nelegalo“ vaikui padovanojusi žaislą, rizikuoja kalėjimu.

Kaip tik po šio įstatymo projekto priėmimo prasidėjo atitikmens JAV istorijoje neturintys imigrantų protestai — taikios, bet gausios ir ryžtingos demonstracijos, nuvilnijusios per didžiuosius šalies miestus: Los Angeles, New York, Chicago ir kt.

Ne vienam pasirodė keista, kad minėtose demonstracijose aktyviai dalyvavo dvasininkija, kurios nariai ne kartą tvirtai pasisakė už imigrantų teises. Vienas tokių dvasininkų, organizavęs bei pats dalyvavęs gausybėje protestų, laiškais bei telefonų skambučiais iki šiol „atakaujantis“ valdžios pareigūnus Washington, DC, bei gimtojoje Chicago, yra Lin-

coln Park apylinkėje įsikūrusios St. Josaphat katalikų parapijos kunigas Michael Shanahan.

Tėvas Michael maloniai sutiko su „Draugo“ skaitytojais pasidalinti mintimis apie savo patirtį dirbant su parapijiečiais imigrantais, apie visuomenėje vyraujančius mitus bei apie tai, ar imigrantai gali išgelbėti Ameriką.

Nukelta į 3 psl.

Šiame
numeryje:

- Iš ateitininkų veiklos.
- Sveikiname VIII Dainų šventę!
- Imigrantai gali išgelbėti Ameriką.
- Menas, literatūra, mokslas.
- Mūsų šeimose.
- Lietuvos radijo 80 metų sukaktis.
- Kaip kaime vaikučius auklėdavo.
- Baltai Europos istorijoje.
- Nepatogi Al Gore tiesa.

Valiutų santykis

1 USD — 2.718 LT

1 EUR — 3.452 LT

Konservatoriai
pasiryžę sėsti
prie derybų stalo

Vilnius, birželio 30 d. (BNS) — Tėvynės sąjunga (TS) pasiryžusi sėsti su socialdemokratais prie derybų stalo, tačiau konservatorių pozicija balsuojant dėl kandidato į premjerus Gedimino Kirkilo priklausys nuo derybų baigties.

Penktadienį Seimo konservatorių frakcija susitiko su prezidento Valdo Adamkaus pateiktu kandidatu į premjerus G. Kirkilu, tačiau paramos jam konservatoriai žadėti ne skuba.

„Pirmiausia išsiaiškinsime, ar jiems reikia mūsų palaikymo, jei tikrai reikės, mes esame pasirengę deryboms“, — penktadienį sakė TS frakcijos seniūnė Irena Degutienė.

Pasak jos, socialdemokratai į konservatorių palaikymą galėtų pretenduoti tik tuo atveju, jei užtikrintų, kad Vyriausybėje nebus „darbiečių“ bei liberaldemokratų.

Nors G. Kirkilas, tiek prisistatydamas Seime, tiek susitikimuose su frakcijomis akcentavo, kad Darbo partijos (DP) atstovų Vyriausybėje nebus, konservatorių šie pažadai neįtikino.

Ar socialdemokratai ir konservatoriai sės prie derybų stalo, turėtų paaiškėti sekmadienį.

Abi partijos jau yra apsikeitę susitarimų projektais, kuriuos siūlo kaip pagrindą būsimoms deryboms.

Darbo partijoje — perversmo nuotaikos

Vilnius, birželio 30 d. (BNS) — Skandalų kėčiamos Darbo partijos (DP) frakcija Seime ketvirtadienio vakarą audringai svarstė galimą laikinosios partijos pirmininkės Loretos Graužinienės atstatydinimą iš DP frakcijos seniūnės pareigų.

Ketvirtadienio pavakare prasidėjusiame DP frakcijos posėdyje „darbietis“ parlamentaras Bronius Pauža pasiūlė įtraukti į darbotvarkę klausimą dėl frakcijos seniūno perrinkimo.

Pati L. Graužinienė tam prieštaraavo, ragindama partiečius susimąstyti „koks bus sudarytas fonas“.

Kadangi klausimas dėl frakcijos seniūno perrinkimo nebuvo įtrauktas į darbotvarkę iš anksto, nuspręsta, jog minėtas klausimas bus svarsto-

mas penktadienio rytą rengiamame frakcijos posėdyje.

L. Graužinienė ragino ruoštis DP tarybos posėdžiui ir suvažiavimui, kuriame bus renkamas naujas partijos vadovas.

L. Graužinienė besipriešinant, kad į frakcijos posėdžio darbotvarkę būtų įtrauktas klausimas dėl seniūno perrinkimo, pasipiktinęs B. Pauža išėjo iš posėdžio, tačiau vėliau kelių „darbiečių“ buvo įkalbėtas grįžti, teigiant, jog minėtą klausimą galima svarstyti surinkus pakankamą skaičių parašų.

Iš esmės nepasikeitus Darbo partijos vadovybei dalis „darbiečių“ svarsto galimybę sustabdyti narystę partijoje arba pasitraukti iš jos ir jau yra apie tai perspėję DP vadovus.

J. Borisov byla bus nagrinėjama iš naujo

Jurij Borisov

Eltos nuotr.

Vilnius, birželio 30 d. (BNS) — Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas penktadienį paskelbė nu-

tartį, kuria Rusijos piliečio, buvusio prezidento Rolando Pakso finansinio rėmėjo Jurij Borisov byla dėl teisės gyventi Lietuvoje grąžinta nagrinėti pirmos instancijos teismui.

Šis teismo sprendimas yra neskundžiamas.

J. Borisov, skelbiant nutartį, nedalyvavo. Pasak advokato Adomo Liutvinsko, jo ginamasis yra išvykęs į užsienį.

„Niekaip nevertinu, vėl iš naujo ratas sukasi, galėjo pakeisti Migracijos departamento apeliacinį skundą arba palikti tą patį, o kas dabar padaryta —

Nukelta į 6 psl.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

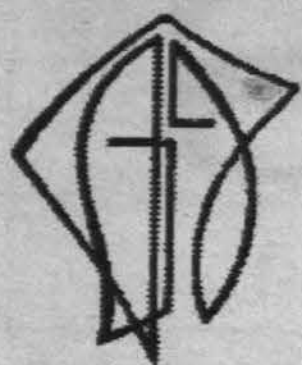
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-30-06

July 1, 2006

PERIODICALS

Vadovai pasiruošę vadovauti

Pirmadienį prasideda Jaunųjų ateitininkų stovykla Dainavoje

Jolita Kisieliūtė-Narutienė

Jau jaunųjų ateitininkų stovykla Dainavoje prieš akis. Nėra jokios abejonės — jaunučių tėvai gali ramiai savo vaikus išleisti į stovyklą. Jų vaikai bus tikrai gerai prižiūrimi. Ne vien, kad norintys vadovauti jaunučių stovykloje vadovai buvo reikalaujami rašyti rašinius ir pateikti rekomendacijas, bet tie, kurie buvo parinkti būti vadovais, dar lankė trijų dienų vadovavimo kursų Lemonte.

Vadovavimo kursai buvo suruošti Jaunųjų ateitininkų sąjungos centro valdybos: pirmininkė Laima Aleksienė, ryšininkė su kuopomis Daiva Kisielienė, registratorė Gracilda Reintytė ir sekretorė Jolita Kisieliūtė-Narutienė. Būsimieji vadovai suvažiavo iš visos Amerikos: Boston, Čikagos, Detroit, Cleveland ir New Mexico. Kursai vyko nuo penktadienio iki sekmadienio balandžio 21-23 d.

Penktadienį vakare visi rinkosi Laimos Aleksienės namuose. Dauguma vadovų yra praleidę savo jaunystės vasaras stovyklaudami ateitininkų stovyklose Dainavoje ir su džiaugsmu sveikinosi su „senais“ draugais. Didelė dalis jų jau kelis metus yra vadovavę jaunučių stovykloje.

Laima Aleksienė pradėjo kursus parodydama nuotraukas iš buvusių jaunųjų ateitininkų stovyklų — šios stovyklų akimirkos priminė vadovams, kad svarbiausias asmuo stovykloje yra jų vadovaujami vaikai, o svarbiausia užduotis — puoselėti dvasinę ir fizinę vaikų gerovę. Toliau ji pristatė stovyklos temą „Viva (Tegyvuoją) visuomeniškumas!“ Ši tema yra tąsa visų metų kuopų susirinkimuose gvildenamos temos „Mes visuomenės viltis“. Vyko diskusijos — vadovai pasisakė, ką jie norėtų išmokyti per šiuos vadovavimo kursus. Pageidavimai buvo gausūs ir gerai apgalvoti.

Pirmąjį vakarą po diskusijų va-

Jaunųjų ateitininkų stovyklos vadovai. Mergaitės iš k: JAS CV pirm. Laima Aleksienė, Kristina Quinn, Giedrutė Urbaitytė, Daiva Ragaitė, Laura Karvelytė, Regina Čyvaitė, Linutė Aukštuolytė, Aleksa Lukaszewicz, Diana Karvelytė, Aista Kazlauskaitė, JAS CV narės Jolita Kisieliūtė-Narutienė, Gracilda Reintytė ir Daiva Kisielienė. Berniukai iš k: Paulius Jankus, Algis Grybauskas, Marius Aleksa, Aras Narutis, Julius Kasniūnas, Vincas Sidrys, Nerijus Aleksa, Tomas Quinn ir Danius Giedraitis.

dovai mokėsi pramoginių šokių, kuriuos vedė profesionalai šokėjai, pakviesti iš Willowbrook šokių salės. Ypatingai išraiškingas Riley Wimes Jr., vadovus mokė „Svingo“, o vadovai atidžiai sekė mokytojų žingsnius, kad stovykloje galėtų jaunučiams pakartoti.

Kitą dieną kursai tęsėsi Ateitininkų namuose, Lemonte. Iš pat ryto Daiva Kisielienė detalai pristatė stovyklos taisykles ir vadovų atsakomybes. Po to buvo svarstomi įvairūs auklėjimo metodai ir vadovai sprendė, kurie jų galva, yra veiksmingesni, kilnesni, krikščioniškesni.

Centro valdyba, ruošdama šiuos kursus, nutarė pakviesti tris paskaitininkus pristatyti vadovavimą, remiantis įvairiomis mokslo šakomis — sociologija, teologija ir vaikų psichologija. Pirmas paskaitininkas — socialinės rūpybos darbuotojas ir mokytojas Liudas Kuliavas kalbėjo apie vadovavimo būdus; jis pateikė

labai vertingų pasiūlymų, kaip dirbti su vaikais, kurie sunkiai išauklejami tradiciniais auklėjimo metodais. Liudas pabrėžė, kad labai svarbu vaikus stebėti ir išklausyti. Dažnai, ar dėl vaikiško galvojimo, ar dėl nepakankamo lietuvių kalbos mokėjimo, vaikai nesupranta vadovų nurodymų. Geras vadovas šitą suvokia ir yra jautrus savo jaunųjų auklėtinų samprotavimams.

Antras paskaitininkas kun. Rytis Gurskys pristatė krikščionišką vadovavimą labai vaizdžiu būdu: suskirstęs vadovus į būrelius atlikti kokį uždavinį, slapta paskyrė vieną iš jų suvaidinti sušaržotą vadovo tipą. Tarp jų buvo anarchistas, diktatorius, demokratiško nusiteikimo vadas ir kiti. Kilo diskusijos, kurie vadovavimo bruožai efektyvesni, kurie jaunimui atšiauresni. Vadovams labai patiko šis pratimas ir daug išmoko apie save.

Nukelta į 5 psl.

Registracija Kongresui

Visi šiaurės Amerikos ateitininkai, žadantys šią vasarą dalyvauti Ateitininkų federacijos kongrese, yra prašomi pranešti apie savo dalyvavimą SAAT pirmininkei Danguolei Kuolienei el. paštu: danguole@kuolas.com arba telefonu: 781-383-6081. Norima sudaryti išeivijos atstovų sąrašą.

Toks pranešimas neatstoja registracijos į patį kongresą. Raginame kuo greičiau registruotis kongresui tinklalapyje:

www.lietuvsateitis.org.

XV Ateitininkų Federacijos kongresas įvyks š.m. rugpjūčio 18-20 d. Panevėžyje.

Sendraugių Ateitininkų stovykla liepos 23-30 d. Dainavoje

Nors jau visos nakvynės vietos šiai stovyklai užimtos, sendraugiai ateitininkai mielai kviečiami atvykti į stovyklą paskaitų metu. Paskaitos vyks nuo pirmadienio iki šeštadienio liepos 24-29 d., 10 val. ryto, Baltųjų rūmų salėje. Prašome atvykti!

- Pirmadienį 7/24 • kun. Gediminas Jankūnas — „Iveikiant reliatyvizmo diktatūrą“
- Antradienį 7/25 • Ofelija Baršketytė-Vainienė — „Kodėl investicijos turėtų rūpėti sendraugiams ateitininkams?“
- Trečiadienį 7/26 • dr. Vincas Staniškis — „Zoonoses — Gyvulių ligos, kurios gali paveikti bei užkrėsti žmones“
- Ketvirtadienį 7/27 • Prel. dr. Jurgis Šarauskas — „Lietuva, lietuvių diaspora, katalikiškumas: anksčiau ir dabar“
- Penktadienį 7/28 • dr. Ona Daugirdienė — „Sveika mityba: mitas, melas ar mada?“
- Šeštadienį 7/29 • Ateitininkija — atviras pašnekesys

DRAUGAS (USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00

• 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$35.00

• 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$40.00

• 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė redakcija@draugas.org

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome prisiųsti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

Rev. M. Shanahan: imigrantai gali išgelbėti Ameriką

Atkelta iš 1 psl.

— Tėve Michael, papasakokite, kaip susidomėjote imigrantų problemomis. Rodos, katalikų kunigui esama kitų, įprastesnių veiklos sričių... Kaip pagalba imigrantams, kurių nemaža dalis šalyje gyvena nelegaliai, siejasi su Jūsų, kaip dvasininko, misija?

— Kunigu tapau palyginti neseniai — prieš 14 metų. Iki tol gyvenau pasauliečio gyvenimą, tad teko bendrauti su įvairių sluoksnių žmonėmis. Pirmasis mano, kaip katalikų kunigo, paskyrimas buvo į ispanakalbių imigrantų dominuojamą Humboldt Park parapiją. Visuomet domėjaisi lingvistika, tačiau ispaniškai kalbėjau gana prastai, tad, galima sakyti, su parapijiečiais pradėjau labai intensyviai bendrauti ne tik kaip jų parapijos kunigas, bet kaip žmogus, norintis išmokyti užsienio kalbos. Turiu pasakyti, kad Humboldt Park gyventojai mane priėmė labai šiltai. Su dešimtimis iš jų užmezgiau labai artimus ryšius. Plačiau išsikalbėjęs, supratau, kad daugelis jų yra nuostabūs, darbštūs, religingi žmonės, atsakingi šeimos bei bendruomenės nariai, tačiau dėl savo imigracinio statuso jie išgyvena nuolatinę baimę, patiria nesibaigiantį stresą.

Imigranto socialinis gyvenimas yra labai apribotas: jam sudėtinga keisti darbdavį, jis negauna tinkamos sveikatos priežiūros, negali laisvai keliauti. Nekalbant apie tai, kad mūsų, „tikrųjų“ JAV piliečių, bendruomenė, šiuos žmones išnaudoja jiems mokėdama varganus ir realios jų suteikiamų paslaugų vertės neatitinkančius atlyginimus.

Taigi visų pirma mano susidomėjimas imigrantų problemomis buvo socialinis — ėmiau mąstyti apie tai, kaip atsitiko, kad mūsų šiaip jau pakankamai demokratiška ir, be abejonės, turtinga valstybė leidžia sau visuomenės šešėliuose laikyti milijonus išnaudojamų žmonių, kurie jokių atžvilgiu nėra žemesni ar prastesni — juk visų gyslomis teka toks pat kraujas.

Galiausiai socialinis rūpestis peraugo į religinį. Studijuodamas Bibliją bei kitus Bažnyčios raštus, supratau, kad padėti imigrantams yra mano, kaip kataliko ir kunigo priedermė. Beje, daugelis žmonių nežino, kad krikščionių mokymas aiškiai pasisako už tai, jog žmonėms turi būti laisvai leista keliauti iš vienos valstybės į kitą, ypač jei tai yra būtina užtikrinti pamatines žmogaus teises: teisę į maistą, būstą, sveikatos apsaugą. Jei savo šalyje žmogus negali gerbti pats savęs, negali deramai išlaikyti savo šeimos, jam privalo būti sudarytos galimybės laisvai migruoti. Apskritai Katalikų Bažnyčia visuomet pasisako už laisvo apsisprendimo teisę.

— Tai atrodo teisinga ir logiška, tačiau, kita vertus, šie žmonės, nelegaliai patekdami į svetimą šalį, pažeidė jos įstatymus. Vienas populiariausių argumentų naujojo Imigracijos įstatymo debatuose yra tai, kad pažeidėjai turi būti nubausti.

— Pakalbėkime apie tą populiarią frazę — „turi būti nubausti“. Kai girdžiu tokius pasisakymus, suprantu, kaip šiame informacijos amžiuje vis dar trūksta elementarių teisinių žinių. Pagal dabartinius JAV įstatymus, buvimas šalyje neturint reikiamų dokumentų teisiškai yra tame pa-

čiame lygmenyje, kaip daugelis kelių eismo taisyklių pažeidimų — pavyzdžiui, nesustojimas prie „Stop“ ženklo. Kaip žinome, Atstovų rūmų nutarimu siekiama tai pakeisti ir „nelegalus“ padaryti tikrais kriminaliniais nusikaltėliais, tačiau, pabrėžiu, pagal dabartinius įstatymus, taip nėra. Taigi tų žmonių, kurie tvirtina, kad nelegalūs imigrantai yra „rimti“ nusikaltėliai, norisi paklausti, ar jie niekuomet nėra pralėkę pro „Stop“ ženklą, raudoną šviesoforo signalą? Ir jei taip, tai kokia bausmė už tai yra pakankama? Šimtas dolerių? O gal deportacija į Salvadorą ar Meksikos gilumą? Čia ir yra esminis skirtumas: teisiškai minėti pažeidimai yra viename lygmenyje, tačiau pasekmės drastiškai skiriasi.

— Užsiminėte apie deportaciją, kuri laukia pagautų nedokumentuotų imigrantų. Žiniasklaidoje netrūksta antiimigracijos aktyvistų, kurie teigia, jog dabartinis Senato rengiamas ir prezidento George W. Bush remiamas Imigracijos įstatymas yra ne kas kita, kaip visuotinė amnestija. Netruksta manančių, kad vietoj to geriau būtų įvykdyti „masinę deportaciją“.

— Tai niekada neįvyks. Amerikos ekonomika nepakeltų tokio smūgio, to niekada neleistų didieji verslininkai. Bet koks vadžios atstovas, rimtai raginantis svarstyti visuotinės deportacijos galimybę, pasirašytų mirties nuosprendį savo karjerai.

Kalbant apie amnestiją, dabartinis Senato vargais negalais svarstomas įstatymas nė neprimena amnestijos. Žmonės turi įrodyti, kad nemažą laiką tarpą dirba pas tą patį darbdavį, moka mokesčius, susikalba angliškai. Be to, iš jų reikalaujama sumokėti baudas ir laukti savo statuso svarstymo eilėje po to, kai bus išspręstos visų šalyje esančių „legalų“ bylos. Tai ilgas, sudėtingas, brangus procesas, nesuteikiantis nei garantijų, nei privilegijų, tik menką viltį kada nors gauti „žaliąją kortą“.

— Galbūt aš Jus šiek tiek provokuoju, tačiau negaliu nepaprašyti pakomentuoti dar kelių dažnai visuomenėje minimų kaltinimų imigrantams. Visų pirma, kad jie neva atima darbo vietas iš JAV piliečių, kad be saiko naudojasi socialinėmis garantijomis, kad nesimoko anglų kalbos, nenori prisitaikyti prie amerikiečių papročių...

— Visa, ką čia išvardinote, yra pagrįsta nesuipratimais, informacijos stoka arba net piktybišku noru matyti dalykus vienaip, o ne kitaip. Pradėkime iš pradžių. Absoliučiai naivu manyti, kad angliškai prastai kalbantys imigrantai realiai konkuruoja su amerikiečiais dėl tų pačių darbo vietų. Tokių amerikiečių, kurie ryžtųsi 110 laipsnių karštyje pusvelčiui skinti pomidorus Kalifornijoje beveik nėra. Norintiems konkurencija tikrai nedidelė — keliauk, ir dirbk sau sveikas. Bet koks darbdavys išskėstomis rankomis priims visus dokumentus turintį vietinį darbininką, bėda ta, kad tokių praktiškai neatsiranda...

Štai čia ir iškyla mūsų visų kolektyvinė kaltė — mūsų visuomenė sukūrė sąlygas, kad iš neturtingų šalių atvykti imigrantams sienos iš esmės yra atviros. Jiems nėra labai sudėtinga įsidarbinti pačiuose „juodži-

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Sveikiname aštuntąją dainų šventę!

Liepos 2-oji jau ranka pasiekama. Jau beveik girdime jaudinančius dainų šventės garsus, jaučiame širdį, plakant lūkesčių išsipildymo džiaugsmu. Rytoj keliom valandom užmiršime, kad gyvename toli nuo tėvynės, kad esame išsisklaidę po visus planetos užkampius: mus visus draugėn suves lietuviška daina. Lietuvių patarlė teigia, kad „daina darbą lengvina, daina vargą mažina“. Argi reikia stebėtis, kad mūsų darbščioji, daug vargų kentėjusi tauta sukūrė tiek dainų? Kai žmonės kartu dainuoja, išnyksta nesutarimai, nušvinta saulėta nuotaka ir gyvenimas palengvėja.

Prieš pusšimtį metų Čikagoje suruošta pirmoji JAV ir Kanados lietuvių dainų šventė. Šiemet — tik aštuntoji. O, atrodo, per tokį ilgą laiką turėtų būti jų daug daugiau, nes juk buvo nutarta dainų ir tautinių šokių šventes — paeiliui — ruošti kas ketveri metai. Bet šiandien tai nelabai svarbu, šiandien gyvename džiaugsmingomis VIII Dainų šventės nuotaikomis.

Vis dėlto gera prisiminti ir tai, kas buvo, pavartyti buvusių švenčių leidinius (esame tikri, kad daugelis buvusių choristų arba jų šeimų dar juos turi). Kai kurie palyginti kuklūs, kai kurie puošnesni, geriau paruošti, bet visų puslapių mirgėte mirga chorų nuotraukomis, rengėjų veidais, visų, bet kuo prisidėjusių prie šventės ruošimo, pavardėmis.

Kiek daug anuomet veiklių, pasišventusių žmonių jau esame praradę! Iš pirmosios (1956 m. liepos 1 d.) dainų šventės vykdomojo rengimo komiteto nuotraukoje bešypsantių veidų tik E. Blandytė dar tarp gyvųjų, ir Vytautas Radžius dar veiklus — dainuoja Lietuvių operoje, redaguoja „Lietuvių balsą“... Iš pradėjusių gelsti I dainų šventės leidinio puslapių į mus žvelgia iškiliai muzikai: Juozas Žilevičius, Bronius Budriūnas, Alfonsas Mikulskis, Alice Stephens, ses. Bernarda, SSC, Kazys Stepovičius, Vladas Baltrušaitis, Stepas Sodeika, Juozas Bertulis, šventės proga skelbtame dainų konkurse laimėjęs II premiją...

ausiuose“ darbuose. Ir tai tik dėl darbdavių godumo ir nesureguliuotų įstatymų. O po to mes patys apsisukę šaukiame: „Kaip jie čia atsirado, juos visus reikia nuteisti, nubausti, deportuoti“...

Dėl naudojimosi socialinėmis garantijomis. Tiems, kas nors kiek domisi JAV socialinės sistemos raida, turėtų būti žinoma, kad pastaraisiais metais imigrantų galimybės naudotis „Welfare“ paslaulgomis yra labai apribotos. Imigrantai iš valstybės gauna labai minimalią paramą, iš esmės neturi jokių teisių į sveikatos apsaugą, negali gauti valstybės garantuojamų paskolų, negali studijuoti aukštosiose mokyklose ir t.t.

Dar daugiau. Nepriklausomi sociologiniai tyrimai patvirtino, kad imigrantai daug daugiau sumoka mokesčių, nei gauna „Welfare“ paramos. Kas tvirtina kitaip, remiasi ten-

O kokie gausūs chorai susirinko iš kone visos Amerikos ir Kanados! Kiek entuziastingų, dainą mylinčių mūsų tautiečių paaukojo nesuskaičiuojamas valandas repetijoms ir kelionėms, kad galingai skambėtų lietuviška daina...

Bet šiandien ne praeitis svarbu: džiaukimės tuo, ką turime! Per 50 m. pasikeitė ne tik laikai, bet ir choristai, ir jų dainos. Šiandien nereikia dainuoti apie tėvynės ilgesį ir jos kančias: Lietuva laisva, ją galime aplankyti, kuomet tik norime. Choristų eiles papildė iš laisvos tėvynės atvykę mūsų tautiečiai. Ir jie savo balsus įjungė į bendrą lietuvišką dainą — o kas kartu dainuoja, tas ir dainamos nutilus palieka artimas. Tad tikime, kad mūsų naujieji lietuviai imigrantai, dalyvavę šioje dainų šventėje, geriau supras čia ilgiau gyvenusių lietuvių nuotaikas, rūpesčius, džiaugsmus, kad grįžę į savo telkinius šie choristai tvirtiau glausis prie lietuviškos visuomenės ir savo jaunatviškus pečius įrems į mūsų veiklos vėžimą, kad jis riedėtų sklandžiai ir ilgai.

Ruošiant šventę, rengėjai stengėsi duoti kuo daugiau žinių, kad sudomintų publiką renginiu. Tik tarytum pamiršta, kad šių švenčių tęstinumo tradicija tampa susijusi su JAV Lietuvių Bendruomene, duodančia pagrindinę paskatą jas ruošti ir prie tos ruošos įvairiai prisidedančia. Kadangi tiek muzikiniai vadovai, tiek organizacinis komitetas per darbų gausybę kažkaip iš akių šį faktą išleido, su padėka primename JAV LB įnašą, į rytoj vykiančios VIII dainų šventės ruošą.

Sveikiname chorus, jų vadovus, svečius, iš arti ir toli atvykstančius į šventę. Sveikiname JAV Lietuvių Bendruomenę, dėkojame Lietuvių fondui bei Lietuvos Tautinių mažumų ir išeivijos departamentui už paramą. Už vis labiausiai sveikiname muzikos vadovę Ritą Kliorienę su gausiais jos tal-kininkais ir organizacinio komiteto pirm. dr. Audrių Polikaitį su didžiuoju būriu jo pagalbininkų. Dėkui Jums visiems. Lai skamba lietuviška daina!

dencinga propaganda. Be to, reikia nepamiršti fakto, kad imigrantų vaikams, gimę JAV, automatiškai tampa piliečiais, taigi jie moka visus mokesčius ir yra didelė parama šalies biudžetui. Kaip rodo tyrimai, imigrantų vaikai, nuo mažens augę baimėje dėl galimų įstatymų pažeidimo pasekmių, daug labiau nei „vietinių“ amerikiečių vaikai linkę gerbti įstatymus bei sąžiningai mokėti mokesčius.

Visiška netiesa, kad imigrantai nenori išmokyti kalbėti angliškai. Iš patirties galiu pasakyti — ir dar kaip nori. Tiems, kas teigia, jog JAV valdžia „tiesia raudoną kilimą“ bereikalingai visur siūlydama paslaugas ispaniškai, siūlau kaltinti ne valdžią, bet geriau paskambinti AT&T, Sears, United Airlines ar O'Hare oro uostui. Ne kas kita, tik korporacijų godumas trukdo imigrantams adaptuotis bei išmokyti kalbos.

Nukelta į 6 psl.

„ALIO, ALIO — RADIOJO KAUNAS — LIETUVA“

Lietuvos radijo 80-čio jubiliejui

Garbingą 80-ties metų jubiliejų Lietuvoje paminėjo Lietuvos radijas. Lietuvos radijo istorija prasideda bemaž tuo pat metu, kaip ir daugumos Europos šalių nacionalinių transliuotojų. Lietuvos radijo istorija apima bemaž visą XX amžių.

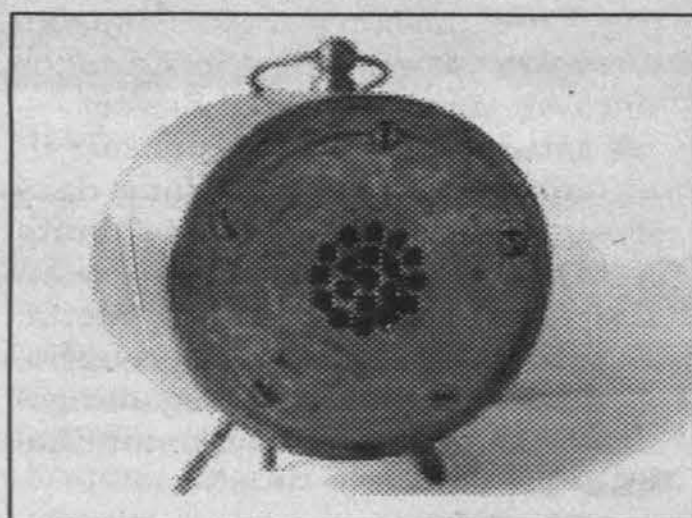
1926 m. birželio 12 dieną, 7 valandą vakaro, 1961 m. banga iš Kauno radijo stoties nuskriejo šaukiniai „Aljo, aljo — Radijo Kaunas—Lietuva!“ Pranešėjas P. Spaičys, pasakęs „Labą vakarą“, perskaitė sveikinamąjį žodį, kelias Eltos naujienas ir užsienio bei krašto vidaus gyvenimo pranešimus. Pirmą kartą prabilęs, Lietuvos radijas buvo sutiktas pakiliai ir vertinamas, kaip svarbus valstybės pažangos ženklas. LR pakeitė žmonių gyvenimą. Jis tapo priemone pažinti pasaulį, skleisti informaciją. Atsirado didesnė galimybė plėtoti kultūrą, kelti tautinę savimone, formuoti lietuvių bendrinę kalbą.

Pirmaisiais metais Kauno radiofono laidos trukdavo maždaug po pusantros valandos per dieną. Pagrindiniai akcentai buvo žinios, orų pranešimai, visuomenės veikėjų paskaitos, muzika. Vėliau laidos įvairėjo, net gimė radijo teatras, kuris, beje, net iki 1953 metų buvo vaidinamas gyvai. Ypač populiarūs buvo humoristiniai dramų aktorių pasirodymai, o didžiausias radijo linksmintojas buvo Pupų Dėdė — Petras Biržys. Pirmuoju tikru Lietuvos radijo balsu tapo Petras Babickas. Vėliau įsijungė Kazys Inčiūra, Antanas Miškinis, F. Neveravičius ir kt.

P. Babickas pasakojo: „Nuvaziavęs atostogų į Kauną, aš tuojau nuėjau į radijo stotį pasveikinti inžinierių Jurskį su lietuvišku žodžiu eteryje ir... reklamuoti dėl lietuvių kalbos. Jurskio reakcija buvo staigi: 'Tai pakalbėk tamsta geriau'. 'O kodėl gi ne!' — atkirtau“. Taip Jurbarko gimnazijos mokytojas tapo radijo žurnalistikos pradininku. „Radijo dėdė“ — taip meiliai jį vadino klausytojai. Pasitraukęs į Vakarus ir gyvendamas Brazilijoje, P. Babickas daugelį metų rengė radijo valandėles „Lietuvos balsas“ portugališkai. Beje, iš Brazilijos parvežtas jo archyvas yra saugomas Maironio lietuvių literatūros muziejuje. Jis atskleidžia menkai mums pažįstamą talentingą asmenybę.

Na, o legendinis artistas, Kauno radiofono žvaigždė P. Biržys — Pupų Dėdė, skambia anykštėnų šnektą sakydavo: „Muzika ir daina padara ir senų, ir jaunų linksmu“. Jis kaip iš pypkės dūmus leisdavo aforizmus, kupletus ir posakius, kurie vertė pa-

rapijų, valsčių ir ministerijų ponus susigūžti. Jo radijo laidų turinį sudarė naiviai, bet sveikai galvojančio kaimiečio požiūris į kasdienės problemos bei miesčionišką gyvenimo būdą. Uždainavęs — „Vilnius — mūsų, o mes — rusų, Lietuvėlė — nebe mūsų“, Dėdė turėjo didelių nemalonių, o vokiečių okupacijos metais buvo patekęs net į Pravieniškių koncentracijos stovyklą. Jis, ko gero, net pats neįsivaizdavo, koks graudus tiesos pranašavimas slypėjo jo žodžiuose. Ir visi išlikę Pupų Dėdės įrašai byloja apie tautos žmogų, kuris skatino optimizmą ir kėlė dvasią, ne tik tarpukariu ar vokiečių okupacijos metais, ne tik Sibiro tremtyje, bet ir dabar kviečia: „Mes čia susirinkom ne verkt, aimanuoti, o pas Pupų Dėdę linksmiai padainuoti“.

Pirmasis mikrofonas

Tačiau atėjo 1940-ji — Lietuvos radiofonui žlugusių vilčių metai. Birželio 15 dienos vakare okupantų kariai užėmė radiofoną. Naujoji valdžia pasinaudojo nepriklausomybės metais radiofono įgytu geru vardu ir tikėjimu eterio bangomis sklindančiu žodžiu. Buvo pertvarkyta visa radijo struktūra, nutrauktos pamaldų transliacijos, nebeleidžiama lietuviška plokštelių muzika, iš užsienio skelbiamos tik TASSO kanalais gaunamos žinios.

1941 m. birželio 22 d. prasidėjus karui, Kauno radiofono darbuotojai nepaklausė besitraukiančių vadovų įsakymo ir nesugadino aparatūros, tad jau kitą dieną buvo paskelbta Lietuvių aktyvistų fronto Nepriklausomybės deklaracija, tačiau ši iliuzija gyvavo trumpai. Jau rugpjūtį Kauno radiofonas buvo įjungtas į vokiečių radijo tinklą, įvesta cenzūra, teko reguliariai pertransliuoti Reicho laidas. 1944 m. liepą radijo stočių techniniai įrenginiai buvo išgabenti į Vokietiją, o Kauno radijo stotis susprogdinta.

Pokario metais, galima sakyti, iš Maskvos buvo atvežtas naujas Lietuvos radijas. Patikrinti, profesinės bei bolševikinės ideologinės patirties įgiję darbuotojai kūrė visiškai naują komunikacijos priemonę, kurios svarbiausiu uždaviniu tapo agitacija ir propaganda. Buvo tiesiog kopijuojamos laidos iš Maskvos: buvo gaunami jų tekstai, kuriuos reikėdavo tik išversti. Griežtus ir tikslus nurodymus gaudavo ne tik politinių laidų rengėjai, bet ir literatūros, vaikų ar net muzikos redakcijos. Buvo sėkmingai nuasmeninta žurnalisto kūryba.

Ilgiausias sovietinės

Lietuvos radijo istorijos tarpsnis buvo 1953—1987 metai. Jis paženklintas ryškia vieno vadovo, J. Janučio, veikla. Iki pat gyvenimo pabaigos, neabejojantis kolaboravimu su sovietų valdžia prasmingumu, likęs ištikimu partiečiu J. Janutis LTSR ministrų tarybos Radijo komitetą (buvusį Lietuvos radiją) pavertė ištikimu propagandos įrankiu. Reikia pripažinti, kad jis nuosirdžiai rūpinosi materialine ir technine baze. Radijas tapo tikru profesionalų kolektyvu, kuris tautinio atgimimo metais lengva ranka nusimetė visą tą buvusio vadovo taip puoselėtą ideologinę naštą. Kietą šio vadovo ranką 10 metų ir man teko patirti.

1956 m. pradėta transliuoti antroji Lietuvos radijo programa, kurioje daugiausia dėmesio buvo skirta kultūrai ir muzikai. Reguliarūs sociologiniai tyrimai patvirtino, kad šis radijas yra pagrindinė visuomenės informavimo priemonė, tačiau tuo pačiu tapo žinoma, kad daugelis Lietuvos gyventojų klausėsi ir užsienio radijo stočių. Kaip kontrpropagandos priemonė, Lietuvos radijas vis stiprindavo dar 1946 m. pradėtas laidas užsieniui, kurios nuo 1956 m. pradėtos transliuoti ir anglų kalba. Su užsienio laidų rengėjais glaudžius ryšius palaikė ir Detroit „Lietuviškų melodijų“ valandėlės vedėjas Algis Zaparackas bei Antanas Zaparackas.

1988—1992 m. radijo kolektyvui tapo lauktu, tačiau sudėtingu ir nevienareikšmiškai vertinamu pertvarkų bei savo veido paieškų laikotarpiu. Sudėtingais laisvės kovų laikotarpiais techniškai paslankus radijas visada būdavo pirmaujančių gretose. Pavyzdžiui, Baltijos kelio — 1989 m. rugpjūčio 23 d. Lietuvos Sąjūdžio ir Estijos bei Latvijos liaudies frontų surengtos manifestacijos — lietuviškojo kelio atkarpa buvo koordinuojama per Lietuvos radiją.

Pradėtas svarstyti naujas Radijo (kartu ir Televizijos) statusas, siūloma susigrąžinti senąją Kauno radijo bangą, svajojama apie nacionalines-tautines programų koncepcijas. Rinkimų vajai, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimas ir kt. įvykiai įtraukė radiją sukurin, tuo pat metu jis tapo ugningų ginčų objektu. Aistras apmalšino nelemti 1991 m. sausio 13 d. įvykiai. Radijo tyla truko vos 40 sekundžių. Tuoju prabilo Sitkūnų radijo stotis (Kaunas), o paryčiais transliacijos pradėtos iš Aukščiausiosios Tarybos studijos Vilniuje. Kolaborantų Lietuvos radijuje neatsirado.

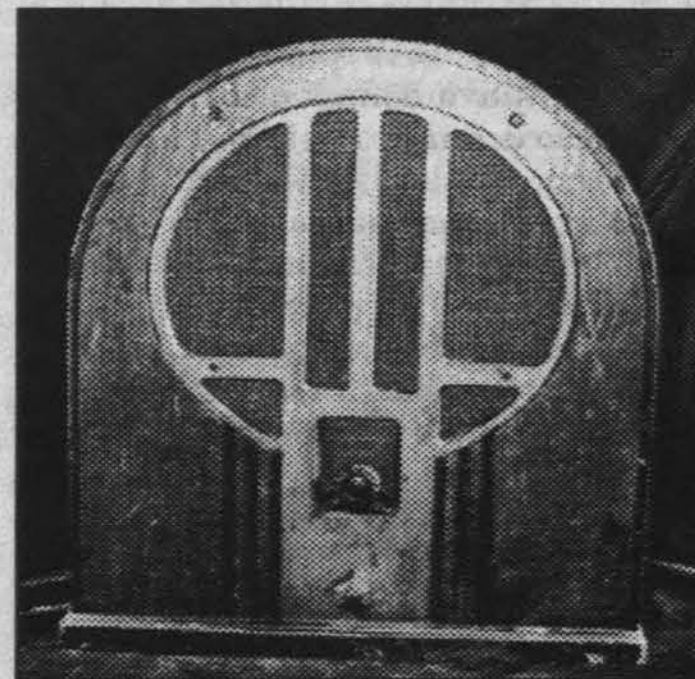
Antą kartą jį mėginta nutildyti tie pačių metų rugpjūčio pučo die-nomis. Tačiau nenuleidom rankų! Rugpjūčio 22 d. okupacinė kariuomenė turėjo pasitraukti ne tik iš prieš kelias dienas užimtų radijo stočių, bet ir iš pagrindinės Radijo ir televizijos būstinės bei Vilniaus televizijos bokšto.

2001 m. buvo pradėtos esminės radijo (bei televizijos) pertvarkos, diegiamos naujausios skaitmeninės technologijos ir, naujai organizavus darbą, daugiau nei perpus sumažėjo darbuotojų skaičius.

Pagal įstatymą galintis transliuoti iki keturių programų Lietuvos radijas pirmiausia taupumo sumetimais tenkinasi kuklesne veikla. 24 valandas per parą transliuojama

informacinė-visuomeninė-muzikinė Lietuvos radijo pirmoji programa, 18 val. trunka „Klasikos“ (informacinė-kultūrinė-muzikinė) programa. Praėjusiais metais pradėtas transliuoti @radijas (Internetu transliuojama muzikinė programa). Lietuvos radijo interneto svetainė www.lrt.lt, besivaržanti su įvairiais tinklalapiais, ne tik anonsoja laidas, bet įgalina programos klausytis visame pasaulyje.

Klausytojų skaičius labai išaugo Atgimimo metu. Šiuo metu jis išlieka populiariausias radijas Lietuvoje tarp apie pusimčio registruotų radijo stočių. LR auditorijos dalis — daugiau nei 20 proc. Jis dirba sėkmingai, nes jo darbuotojams keliama aukšti reikalavimai, tai tikri savo darbo profesionalai. Tuo ir skiriasi nuo komercinių radijo stočių. Jo archyvuose sukaupta daugiau kaip 200,000 įrašų. Turi ir savo Lengvosios muzikos orkestrą. Radijo korespondentai dirba ne tik šalies didžiausiose miestuose, bet ir Rygoje, Varšuvoje, Vašingtone, Briuselyje, Romoje, Londone, Maskvoje, Ispanijoje, Vokietijoje, Švedijoje. Siekiant pritraukti jaunesnę auditoriją, šių metų rudenį planuojama naujos radijo stoties jaunimui transliacija. Taip pat yra planų sukurti dar vieną — regionams skirtą programą.

Per tuos aštuonis dešimtmečius pasakyta labai daug. Drauge su atkuriančia ir prarandančia nepriklausomybę šalimi LR išgyveno netekčių ir atradimų laikotarpius, skelbė svarbiausias naujienas apie išvadavimus vadinamas okupacijas, nuopolius tekdavo propaguoti kaip pasiekimus ir atvirkščiai. Kaip bebūtų, net ir gūdžiais cenzūros laikais profesionalūs darbuotojai sugebėdavo „tarp eilučių“ pasakyti nemažai tiesos.

Žinia, kad Lietuvos radijo istorija neatsiejama nuo pačios Lietuvos istorijos. Visi svarbiausi valstybės įvykiai atsispindėjo radijo darbe. Iš naujesnių laikų galima paminėti Sąjūdį, Atgimimą, Sausio 13-ąją.

Taigi kartu su esančiais ir buvusiais Lietuvos radijo darbuotojais džiaugiuosi šiuo garbingu jubiliejumi. Didžiuojuosi, kad vos ne 25 metus teko praleisti šiame šauniame kolektyve ir būti naudingai jo ištikimiems klausytojams. Tegul dar ilgus metus jį lydi kūrybiniai planai! Tegu niekada nebeutyla kiekvieną rytą mus pažadinantis Lietuvos himnas, skelbiantis, kad čia — Lietuva!

Tegyvuoja Lietuvos radijas per amžių amžius!

Virginija Jasnauskienė-Urbetytė

1923 m. Žaliakalnyje, Kaune, prasidėjo radijo stoties statybos darbai. Nuotraukoje Stoties ir statybos viršininkas, patyręs radijo inžinierius Kleopas Gaigalis.

Nuotrauka iš www.lrtc.lt

Iš ateitininkų gyvenimo

Pasiruošę vadovai

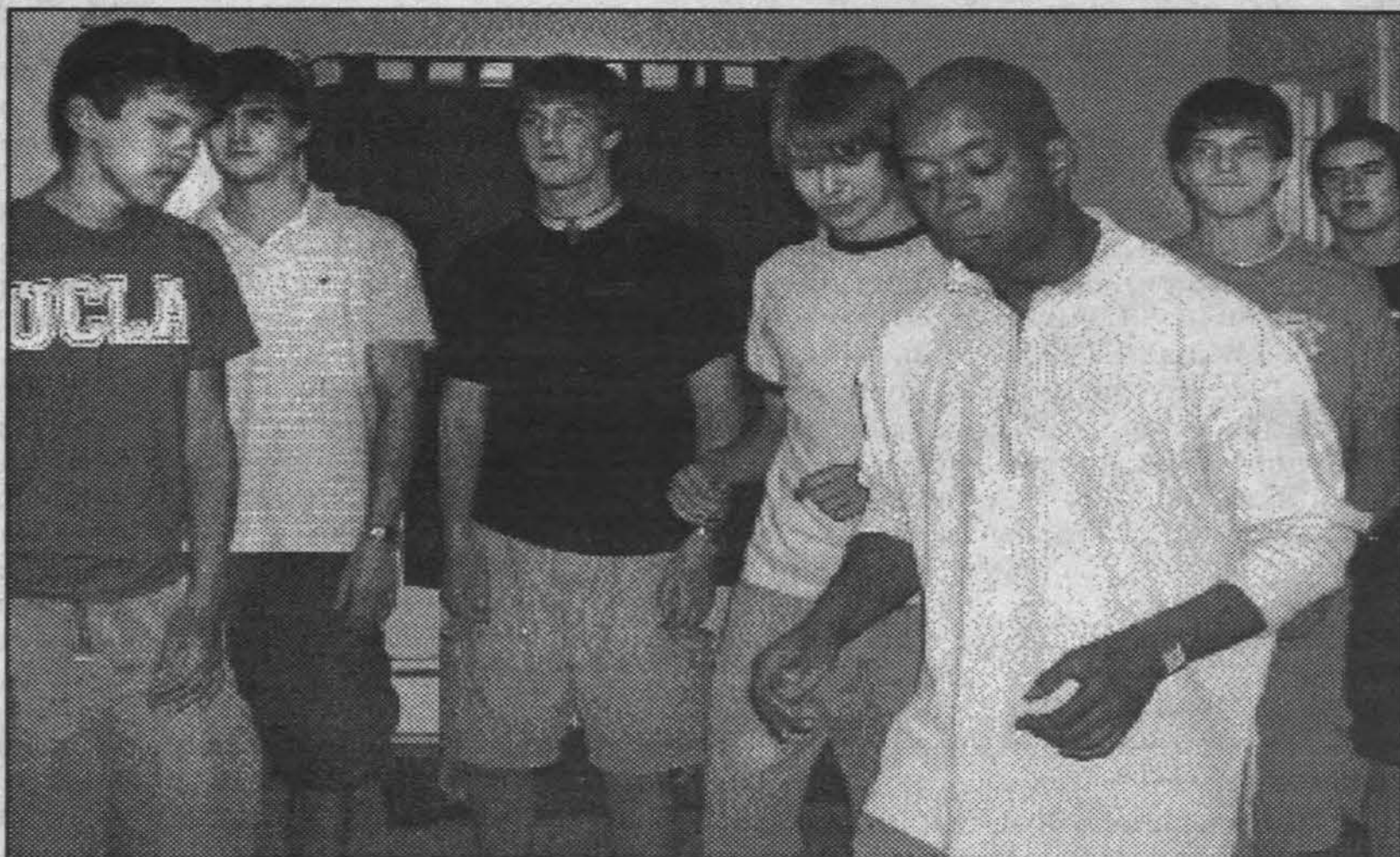
tęsinys iš 2 psl.

Vaikų psichologė dr. Ona Gecevičienė kalbėjo tema „Aplinka ir gairės geram vaiko elgesiui“. Iš jos kalbos ištrigo vienas labai paprastas, bet svarbus pasiūlymas: kad vadovas neturėtų pradėti kalbėti, negavęs visų vaikų dėmesio.

Po paskaitų vadovai susirinko vietinės gimnazijos baseine išklausti „vandens stebėtojo kursų“, angliškai vadinamų „Aquatic Observer Training.“ Tai ne vandens sargo pamokos, nes Dainavoje yra pasamdytas nuolatinis valstijos registruotas vandens sargas, bet labiau pamokymai, kad vadovai žinotų, kaip elgtis prie vandens ir kaip sureaguoti nelaimės atveju.

Sekmadienį po šv. Mišių kursai toliau tęsėsi Ateitininkų namuose. Paskutinė paskaita dr. Edžio Razmos apie medicininės problemas, kurios gali iškilti stovykloje: vabzdžių įkandimai, kaulų sulūžimai, nosių sutrenkimai, iškritimai iš lovos, prisilietimai prie piktybinių augalų ir dėl to sukelti niežėjimai. Nors stovykloje bus ir gydytojas, ir slaugė, po šios paskaitos visi vadovai bus geriau pasiruošę atpažinti medicininės stovyklautų problemas.

Po paskaitos vadovams buvo pristatyta kursų santrauka. Vadovai pasisėmė svarbių žinių apie vadovavimą ir jo svarbą stovyklautų gerovei. O šių kursų pasekmės bus matomos jau pirmadienį, liepos 3 d., kai po ilgo ruošimosi prasidės Jaunujų ateitininkų stovykla Dainavoje.

Viens, du, trys, viens, du, trys... profesionalas šokėjas Riley Wimes, Jr., moko būsimojus Jaunujų stovyklos vadovus šokti. Iš k: Paulius Jankus, Danius Giedraitis, Julius Kasniūnas, Nerijus Aleksa, Tomas Quinn ir Marius Aleksa.

Nuo pirmos dienos lietuviai metė išibrovėliui pasipriešinimo iššūkį. Telkėsi, palaikė ir pasiaukojančiai gelbėjo vienas kitą, kiekvieną kryptantį veidu į laisvę. Labai retas, tik vienas kitas šliejosi, patyliukais pritarė okupaciniam režimui, arba laikėsi neutraliai, jausdamas savo vienišumą. Vincas tai akivaizdžiai patyrė, kai prieš kulką sutrupino jo ranką, ir dabar jaučiai įsitaisius automobilyje audrino širdį atmintį iširėžusi sklidina pasiaukojimo istorija. O buvo taip.

1947–tų metų rugsėjo pabaigoj „Trimito“ būrys stovyklavo Namišių miške. Vincas, lydimas dviejų būrio draugų, su skubia užduotimi turėjo užėti pas ryšininkę Leliją (Liuciją Jutelytę Puorių kaime). Kai palikęs palydovus ant kelių jis įžengė į vėšliai žaliatvore apaugusią Jutelių sodybą, staiga iš visų pusių nuskardėjo rusiškas „stoj!“ Iškart pasipylė kulkos, dangų nušvietė raketos. Akimirka jis bandė atsisąudyti, bet tuojau pat, pastebėjęs žaliatvorėje properšą, metė į tą tarpą granatą ir po sprogo lėkė pro jį. Tačiau už sodybos jis įklimpo į tik ką suartą, įmirkusį lauką. Griuvo į purvą, kad paleistų seriją šūvių. Čiups į dešinę ranką automata, jaučia tarsi kairioji jį laiko, duoda dešinei, bet neišsina. Tada pamato, kas atsitiko su krauju pasrūvusia kairiąja ranka.

Išbėgant iš sodybos tepajuto lyg kas timptelėjo už kairio riešo. Skausmo nejaučia. Zvimbis kulkos, plyksčioja raketos. Gelbėjo nuo sodybos į miško pusę nutisęs, krūmais apaugęs griovys. Pasinaudodamas krūmų priedanga, kiek palėkęs miško link, pasuko į kaimo pusę. Tuo tarpu užpuolikai gauja metėsi miško kryptimi. Už puskilometro Vincas pasiekia Kriškiūno sodybą, pabeldžia į langą, paprašo rankšluosčio ir bejėgiškai susmunka ant griovio krašto šalia svirno. Iš trobos išėjo tėvas su dukra. Tebeaidint šūviams, švysčiojant raketoms, aplinkui plyšaujant šunims, mergaitė, apvyniojus rankšluosčiu nusvirusią plaštaką, kruviną tumulą parišo prie diržo. Likęs vienas, kiek atsikvėpęs, bandė atsistoti — negali. Svaigsta galva, dinginėja sąmonė. Atsipeikėjęs, braukdamas ranka šalimais besiglaustančius rasotus buroklapius, drėkina kaktą. Kiekvieną akimirka, gali pasirodyti rusai. Išsitraukia iš kaburo parabelį. Suspaudęs jį tarp kojų, bando užsivesti. Nesiduoda. Pagaliau dantimis įsikibęs užsiveda. Bando apžioti vamzdį — radę nepažins. Naktis svaiginančiai graži, šviesi, žvaigždėta, palengva juosta. Atgavęs sąmonę, vėl graibo pistoletą, o jis tarp kojų, griovio. Alpuls, matyt, ilgokai užtruko. Tylu, ramu aplinkui, šunų lojimo nebegirdėti.

Pagaliam jam pavyksta atsistoti ir gerą puskilometrį nukrypuoti iki Mūžo sodybos (Vaskonių kaime). Čia jį plovė, bintavo ir auštant perkėlė per Nevėžį į saugesnę — Jakutonių sodybą. Paguldė klojime ant šieno. Vakare ryšininkės Marytės atvežta iš Panevėžio medicinos sesuo Stefa Spirikavičienė suteikė pirmą įmanomą medicininę pagalbą. Tuo tarpu apylinkėje siautėjo rusai.

KAI ATĖJO LAUKTOJI DIENA

(Pagal partizano Vinco Grinkaus prisiminimus ir žvilgsnį iš šalies)

IRENA R. VIDŽIŪNIENĖ

Nr. 2

Reikėjo žūtbut Vincą išdanginti iš apsupties zonos. Tačiau vedamas jis nebepaeina, nuolat praranda sąmonę. Tada vėl jį guldė į valtį, plukdė per upę, ratuose nuvežė 10 kilometrų už apsupties. Čia jį apžiūrėjo patikimas gydytojas, bet ne ką galėjo padėti. Reikalingas chirurginis gydymas. Artčiausia Panevėžys. Tad teko leistis į labai rizikingą žygį.

Štai vieną pavakarę, temstant, ratuose paguldė Vincą apsėda būrio draugai ir lauko keliukais per pievas, kratomą, dejuojantį, tildomą nudardina į pamiškę šalia Vaskonių kaimo. Čia jų laukė Panevėžio pagrindininko Kęstučio Diržio parūpintas sunkvežimis ir patikimas vairuotojas. Vincas, gavęs porciją vaistų ir pasijutęs geriau, buvo pasodintas į kabiną. Ant kelių jam padėjo užvestą pistoletą. Kęstutis Diržys su ryšininke Marytė sėdė į kėbulą. Jie buvo informuoti, kas jų laukia maršrute iki Panevėžio ir kaip reikėtų elgtis kelionėje. Visame 25–ių kilometrų kelyje gali maišytis rusai. Jei bandys sunkvežimį stabdyti — nestoti. Jeigu peršautų padangas, Vincas nusišauks, likusieji bėga. Pavojingiausia pravažiuoti Naujamiestį pro rusų garnizoną.

Buvo pats vidurnaktis. Garnizonas pasirodė prieš Naujamiestį. Kelyje Kėdainiai — Panevėžys maišėsi aibė rusų kareivių. Šalikelė stovėjo jų mašinų. Sunkvežimis su garnizono medžiomu kroviniu, sklindant iš kėbulo linksmiams Marytės ir Kęstučio juokeliams, iš lėto artėjo. Kareiviai, nieko neužuodę, prasiskyrė. Tokio partizanų įžulimo jie negalėjo tikėtis. Naujamiestyje kariuomenės dalinių sargyba, iš tolo žiopsodama, irgi sunkvežimio nestabdė.

Panevėžy vėl telkėsi Vincui pagalba. Pažįstami ir nepažįstami. Pradžioje jį priglaudė ir gydymą organizavo mokytojas Juozas Vaičiūnas, kraštiečiai, slapyvardis — Gandonešis. Jis nuo pirmųjų rezistencijos dienų teikė „Trimito“ būriui politinę informaciją. Sekmadieniais, grįždamas iš Panevėžio į tėviškę, jis pastoviai palikdavo žinių ryšulėlį netoli Ustronės sodybos (dabar tai knygnešių ir Tumo Vaižganto muziejus) įrengtoji slėptuvė. Be Vinco tik keli „Trimito“ būrio partizanai žinojo, kas tas Gandonešis. Taigi dabar Gandonešis ėmėsi globoti Vincą, o seselė Spirikavičienė ir chirurgijos seselė Savickienė gydyti. Kaip po savaitės

jis atsigavo ir galėjo paeiti, Vaičiūnas su ryšininke Maryte vakare jį nuvežė pas šiek tiek pažįstamą chirurgą. Vincą pristatė kaip savo brolių. Bet chirurgas būta bailio. Kai nuiminėjo bintą, jis įdėmiai žvelgė į Vincą. Pamatęs užleistą, supūliavusią žaizdą ir supratęs, kas yra Vincas, jis ėmė šaukti: „Banditas!.. Provokacija!..“ ir drebedamas išbėgo iš namų. Daktarams tada buvo griežtai įsakta tokiais atvejais skubiai informuoti miliciją. Trijulei — pacientui ir palydovams, beliko sėsti į automobilį ir kuo greičiausiai dingti. Grįžti pas Vaičiūną buvo pavojinga. Vincas buvo nuvežtas pas Marytės dėdę, o Vaičiūnas tą pačią naktį pabėgo į Vilnių. Tačiau chirurgas jų neišdavė. Tik tai rytojaus dieną išsikvietė seselę Savickienę (kuri dirbo jo skyriuje ir prieš kelias dienas bandė jį prašyti namuose apžiūrėti negyjantį, suskeldėjusį giminaičio rankos riešą), atskaitė jai pamokslą ir liepė nešdintis iš ligoninės.

Ryši su savo būriu Vincas palaikė per Marytę. Rmetų pabaigoje Žitkevičių šeimą, kartu ir Aleksandrą Žitkevičiūtę — ryšininkę Marytę, ištrėmė į Sibirą. Vincui darėsi pavojinga gyventi pas jos dėdę. Tada jį priglaudžia Spirikavičiai, jį gydžiusios narsios seselės šeima. Bet neilgam. Kai į Panevėžio ligoninę įsisukusi medicinos fakulteto studentė Jadvyga Žardinskaitė (vėliau partizanė), tiesiog fantastiškai suveikusi, išlaisvino rusų kareivių akyrai saugomą, sunkiai sužeistą partizaną Povilą Smilgą, mieste užvirė kratos. Tada Panevėžio pagrindininkai perkėlė Vincą į Šiaulius. Čia jį globojo ir gydė krekenavietis gydytojas Petraitis, chirurgas Grinkevičius.

1948 metų pradžioje Vinco sveikata pablogėjo. Būtinai reikėjo padaryti rankos nuotrauką, bet Šiauliuose rentgenas buvo neprieinamas. Ryšininkės Valė Dulkaitė ir Jadvyga Matulaitytė tai suorganizavo Kauno klinikoje. Be to, nulydėjusios Vincą į Kauną, suvedė jį su Kauno pagrindininkais. Iš rentgeno nuotraukos paaiškėjo, kad rankos raumenyse genda atskilę kaulai. Šiaulių ligoninėje operuoti buvo pavojinga. Nutarta ieškoti pagalbos Vilniuje.

Štai sostinėje, Žvėryne, Vytauto gatvėje, pas pažįstamus, mažyčiame kambarėlyje (čia Vincas iki šiol gyvena) vėl susitinka laikinai likimo išblaškyti trys bendražygiai: Vincas, Juozas Vaičiūnas — Gandonešis ir ryšininkė Marytė, tik ką pabėgusi iš pusiauokelės į tremtį. Vincas vėl pasišventusių globėjų rankose. Vaičiūnas sužino, kad chirurgas, profesorius Pranas Norkūnas, yra patikimas žmogus, verčiasi privačia praktika ir vakarais po darbo priima ligonius namuose.

Vieną pavakarę Vincas su Vaičiūnu be rekomendacijų, išankstinio telefono skambučio, eina pas profesorių. Vaičiūnas lieka gatvėje, o Vincas priimamajame kambarį profesorius tiesiai šviesiai viską išklajo: kas jis toks, kad sužeistas pasaloj, kad yra ieškomas, negali oficialiai kriptis į ligonines.

Bus daugiau.

Dviratininkai Vilniaus merui priminė jo pažadus

Dviratininkų akcija.

Linos Petrauskienės (ELTA) nuotr.

Vilnius, birželio 30 d. (ELTA) — Lietuvos dviratininkų bendrijos ir Vilniaus riedutininkų klubo „Riedėk.lt“ atstovai Gedimino prospekto pradžioje, Katedros aikštėje, penktadienį prirakino sulaužytą oranžinį dviratį. Šia originalia akcija ekologiško transporto propaguotojai nori priminti merui Artūrai Zuokui jo pažadus paversti Lietuvos sostinę dviratininkų oaze.

„Prirakindami šį dviratį Gedimino prospekte šalia automobiliais užstatyto dviračių tako, norime gražinti A. Zuokui svajonę, kuria jau buvome beveik patikėję. Pirmosios savo kadencijos pradžioje sostinės meras, dailindamas vilniečiams oranžinius dviračius, žadėjo juos išmokyti važinėti dviračiais, o Vilniaus miestą išraizgyti dviratininkų takais“, — sakė Lietuvos dviratininkų bendrijos atstovas Frank Wurft.

Deja, pasak jo, nors nuo šių pažadų prabėgo ne vieneri metai, o daugybė vilniečių pradėjo važinėti dvi-

račiais, Vilnius ir toliau išlieka nedraugiškas dviratininkams, riedutininkams, pėstiesiems ir kitiems žmonėms, po miestą norintiems keliauti ne automobiliais, o ekologiškais transporto priemonėmis.

„Šis sulaužytas ir nebevažiuojantis oranžinis dviratis, prirakintas Gedimino prospekte, taps viešu paminklu, simbolizuojančiu apgailėtiną dviračių takų būklę mieste“, — sakė riedutininkų klubo „Riedėk.lt“ prezidentas Elijus Čivilis.

Nors Vilniaus savivaldybės tinklalapis skelbia, kad Vilniaus mieste šiandien yra nutiesti 69 km dviračių takų ir juostų, tačiau tokia iliuzija išsisklaido vos atsisėdus ant dviračio ir pradėjus kelionę niekur nevedančiomis ir netikėtai nutrūkstančiomis dviračių takų atkarpomis. Be to, pasak E. Čivilio, jos ne tik netinkamai pažymėtos — važiuojant šiais „dviračių takais“, pasitaiko įvairios kliūtys: medžiai, apšvietimo stulpai, kelio ženklai.

ES paramos tėkmė — nežinoma

Vilnius, birželio 30 d. (BNS) — Likus pusmečiui iki naujo Europos Sąjungos (ES) struktūrinės paramos dalybų etapo kai kurioms sritims gali būti nuręžta pinigų, kitoms — pridėta.

Nors laiko iki lėšų panaudojimo pradžios mažėja, valdininkai prisipažįsta tik pradėsiantys ieškoti prioritetų, kam naudingiausia lėšas panaudoti, penktadienį rašo dienraštis „Lietuvos žinios“.

Ateinančių septynerių metų ES paramos finansinė perspektyva ne kartą aptarta su visuomene, jai gautas Seimo ir Vyriausybės pritarimas, tačiau dar nėra aišku, kiek tiksliai pinigų gaus kiekviena sritis.

2007—2013 metais Lietuvai bus

skirta daugiau nei 20 mlrd. litų.

Pyragas padalintas į tris dalis — sanglaudai skatinti, ekonomikos ir žinių visuomenės plėtrai.

Nors jau sutarta, kad sanglaudai atiteks 41.2 proc., ekonomikai — 40.8 proc, o žinių visuomenei — 18 proc, šios proporcijos gali keistis, mat siūloma persikirstyti lėšas švietimo ir mokslo sričiai.

Tokiu atveju ekonomikos plėtrai skirta parama padidėtų 2 proc, nes po 1 proc. sumažėtų lėšos žinių visuomenės plėtrai ir sanglaudai skatinti. Taip būtų persikirstyta daugiau nei 400 mln. litų būsimos paramos.

Finansų ministerijos pareigūnai sako, kad dėl tokios iniciatyvos galutinį žodį tars ministrų kabinetas.

Prasidėjo skaitmeninės televizijos era

Vilnius, birželio 30 d. (BNS) — Lietuvoje, anksčiau nei reikalaujama, televizijos programos pradėtos siūsti skaitmeniniu būdu.

Skaitmeninės televizijos programų siuntimą Vilniuje bendrovė „Teo LT“ pradėjo ketvirtadienį, o Lietuvos radijo ir televizijos centras (LRTC) — penktadienį.

Galiojantys teisės aktai numato, kad skaitmeninės televizijos transliacijos Vilniuje turi būti pradėtos šeštadienį — liepos 1 —ąją.

„Lietuva įžengė į skaitmeninės televizijos erą“, — sakė „Teo LT“ ats-

tovas spaudai Rosvaldas Gorbačiovas.

Pasak jo, „Teo LT“ ketvirtadienį skaitmeniniu būdu pradėjo siūsti vieną nekoduotą lietuvišką televizijos programą — LNK.

„Teo LT“ taip pat siunčia dar aštuonių bendrovės „Mikrovisatos TV“ retransliuojamų programų bandomąsias versijas, kurių gyventojai kol kas matyti negali.

Skaitmeninę televiziją kol kas galės žiūrėti tik vilniečiai ir maždaug 40 kilometrų spinduliu aplink sostinę gyvenantys žmonės.

J. Borisov byla bus nagrinėjama iš naujo

Atkelta iš 1 psl.

man vertinti sunku“, — po teismo nutarties paskelbimo žurnalistams sakė J. Borisov advokatas.

„Aš nieko naujo neišgirdau, gal jūs žinote kad Borisov kapsto akmenukus iš valstybės pamato, aš nežinau, net Valstybės saugumo departamentas to nesako, ir duomenys, kurie byloje buvo, atrodo — 2004 metų“, — sakė advokatas.

Jis prognozavo, kad naujas teismo maratonas dėl šios bylos gali tęstis dar metus.

A. Liutvinskas taip pat sakė tikintis, kad antrą kartą išnagrinėjus bylą, teismo sprendimas jo ginamajam vėl bus palankus.

A. Liutvinskas sakė, kad jo ginamasis teismo sprendimu liko nepatenkintas.

„Nei pakartas, nei paleistas, visas jo gyvenimas čia — šeima, ūkis, turtas, verslo nemaža dalis, visi planai, projektai, jo gyvenamoji vieta yra čia — Vilniuje. Jį tai varo į nevil-

tį“, — po pokalbio telefonu su J. Borisov sakė advokatas.

„Tada, kai jis buvo pavojingas, tada reikėjo jį imti už pakarpos ir mesti per sieną, o dabar praėjo treji metai, jis daro verslą — koks čia pavojus?“ — sakė A. Liutvinskas.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo nutartimi iš dalies patenkino Migracijos departamento skundą, nurodydamas, kad pirmosios instancijos teismas neįvertino visų aplinkybių, būtinų priimant sprendimą — išsiųsti arba palikti užsienietį gyventi Lietuvoje.

„Tik nustačius, ar pareiškėjo veiksmai ištis kelia grėsmę Lietuvos valstybės saugumui ir tinkamai įvertinus visus išvardytus J. Borisov teisės į šeimos gyvenimo gerbimą ribojimo teisėtumo kriterijus, galima būtų daryti išvadą, ar J. Borisov išsiuntimas iš Lietuvos yra būtina ir proporcinga priemonė, nepažeidžianti tarptautinių teisės aktų reikalavimų“ — teigė administracinis teismas.

Rev. M. Shanahan: imigrantai gali išgelbėti Ameriką

Atkelta iš 3 psl.

Didžiosios bendrovės puikiai suvokia, kad užtenka ant savo įstaigos langų pasikabinti užrašą „Habla español“ ir atsiveria didžiulė pelnų nešanti rinka.

— Ar tikite, kad Senatui pavyks pagaliau susitarti ir priimti visapusiškai teisingą Imigracijos įstatymą?

— Nežinau. Tikiu, kad tai įmanoma, bet nežinau, ar tai greitai laiku įvyks.

— Kas, Jūsų manymu, tam trukdo?

— Rasizmas. Žinau, kad toks atsakymas gali pasirodyti netikėtas, bet iš tiesų esu tokios nuomonės. Dar — ksenofobija. Egzistuoja natūrali baimė tam, kas svetima ir nepažįstama. Tačiau moderni, humaniška, juolab krikščioniška save laikanti visuomenė turėtų tokias baimes įveikti. Ypač, kai racionali faktai rodo, kad tam nėra jokio pagrindo. Netgi primityvaus ekonominio.

Mane labai neramina, kad nuolat užmirštame šios šalies pamatines vertybes. Nežinau ar apskritai Jungtinėse Valstijose įmanoma kalbėti apie vietinius ir atvykėlius. Vieninteliai tikri vietiniai — indėnai — iš esmės seniai išžudyti. Tam, kad prisimintum šį faktą, ant savo darbo stalo nuolat laikau šį čiagimio amerikiečio paveikslą (rodo menišką indėną vaizduojantį paveikslėlį — V. K.).

— Ar galiu paklausti, kas šis berniukas, kurio nuotrauka stovi greta čia buvusio amerikiečio atvaizdo?

— Tai susiję su mano veikla, kuri man arti širdies. Teko susipažinti su šio vaiko dėde bei mama. Ši filipiniečių šeima buvo išdraskyta būtent dėl neteisingų JAV imigracijos įstatymų. Mama liko New York, vaikas buvo priverstas su giminėmis grįžti į Filipinus. Aš šeimą remiu finansiskai, moku už berniuko mokslą.

Neseniai pavyko kelioms savaitėms jam išrūpinti turistinę vizą — nusukridau į Filipinus, atvežiau berniuką į New York pasimatyti su mama, tada vėl „pristačiau“ jį atgal į gimtinę. Tai tik vienas iš daugelio mano sutiktų realių atvejų, kai imigracijos įstatymai kėsina siugriauti šeimas. Džiaugiuos, kad prie pagal-

bos tokioms šeimoms galiu prisidėti ir asmeniškai, pagelbėdamas bent vienam nelaimingam vaikui.

— Papasakokite apie kitą savo veiklos pusę — protestus bei mitingus.

— Nepriklausau jokiai organizacijai, tačiau dirbu su įvairiomis imigrantų teises ginančiomis įstaigomis — Methodist Campaign for Immigration Reform, Priests for Justice for Immigrants, taip pat galybe airių, žydų bei azijiečių imigrantų organizacijų. Labiausiai įsiminė šių metų kovo mėnesį organizuotas protestas Washington, DC, prie Baltųjų rūmų West Lawn.

Šioje akcijoje dalyvavo įvairių konfesijų kunigai: katalikai, protestantai, žydų dvasininkai... Svarbiausias protesto akcentas buvo tai, kad visi susirakinome rankas antrankiais ir meldėmės. Tikslas buvo atkreipti žiniasklaidos ir visuomenės dėmesį, kad Atstovų rūmai siekia dvasininkus, kurių vienintelis noras yra padėti nuskriaustiesiems ir nepriteklių kamuojamiems, nesvarbu, kokia jų religija ar imigracinis statusas, paversti nusikaltėliais.

Akcija pavyko. West Lawn stovėjo gal 75 televizijos kameros — iš CNN, BBC, Reuters...

Reklama bei pompastika ne visuomet man priimtina, tačiau šiuo atveju teatrališkumas pasiteisino.

— Kažkada esate minėjęs, kad bendraudamas su imigrantais, tobulėjate asmeniškai, daug ko išmokstate. Ar tikrai taip manote?

— Be jokios abejonės. Daugelis imigrantų yra išlaikę tas vertybes, kurias nemažai amerikiečių yra praradę: darbštumą, pareigingumą, religingumą, pagarbą šeimai bei atsakomybę bendruomenei. Viso to mokausi iš jų ir į tai atkreipiu savo draugų bei pažįstamų dėmesį.

Apskritai neseniai prasidėjusiame ir pagreitėjusioje imigracijos judėjime už imigrantų teises yra nemažai manančių, kad būtent imigrantai gali išgelbėti Ameriką, įnešdami naujų idėjų, atgaivindami prarastas dvasines bei moralines vertybes.

— Ačiū Jums už pokalbį.

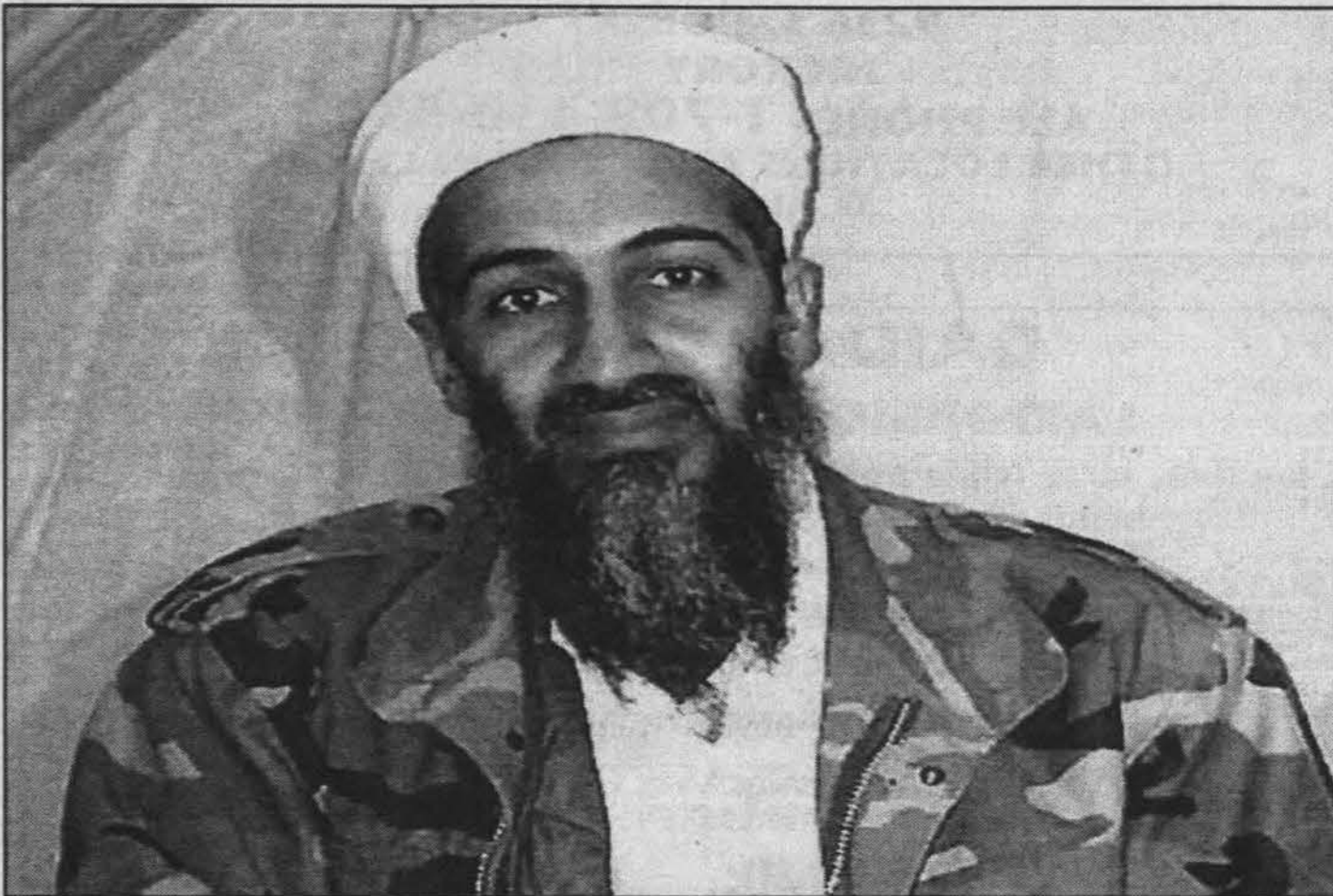
Kalbėjosi Vladas Krivickas

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Bin Laden žada tęsti kovą su JAV

Osama bin Laden.

„Reuters“ nuotr.

Dubai, birželio 30 d. („Reuters“/BNS) — „Al Qaeda“ vadovas Osama bin Laden prisiekė Jungtinių Valstijų prezidentui George W. Bush, kad jo vadovaujamas teroro tinklas tęs kovą su JAV pajėgomis ir jų sąjungininkais visame pasaulyje, sakoma interneto svetainėje paskelbtame garso įrašė.

„Mes toliau, Dievui leidus, kovosime su jumis ir jūsų sąjungininkais visame pasaulyje, Irake ir Afganistane, Somalyje ir Sudane, kol iššvaistysime visus jūsų pinigus ir išžudysime jūsų vyrus, o jūs grįšite į savo šalį nugalėti, kaip anksčiau buvote nugalėti Somalyje“, — sakoma garso įrašė.

Garso įrašė O. bin Laden taip pat šlovina kaip kankinį nukautą „al Qaeda“ vadovą Irake Abu Musab al-Zarqawi.

„Mūsų islamo tauta priblokšta, kad jos karys, džihado liūtas, tvirtos valios ir ryžtingas Abu Musab al-Zarqawi, buvo nužudytas per amerikiečių antskrydį, — sakoma garso įrašė. — Viliamės, kad Dievas priims jį kaip

kankinį“.

„Al-Zarqawi buvo vienas mūsų geriausių emyrų, — priduriama įrašė. — Esame laimingi, kad būtent jis buvo simbolis ir pavyzdys, kuriuo seks būsimos kartos“.

Kreipdamasis asmeniškai į JAV prezidentą G. W. Bush, „al Qaeda“ vadovas pareiškė, kad A. M. al-Zarqawi kūnas turi būti sugrąžintas į jo gimtąją Jordaniją.

„Aš sakau tau, Bush, kad tu turi grąžinti al-Zarqawi kūną šeimai. Ir aš išpėju — mūsų vėliava tebėra iškelta. Ją, šlovė Dievui, perėmė kitas liūtas“, — sako „al Qaeda“ vadovas.

Anksčiau panašų kreipimąsi paskelbė ir O. bin Laden artimiausias padėjėjas Ayman al-Zawahiri. A. al-Zawahiri pavadino žuvusį teroristą „kankiniu emyru“.

A. M. al-Zarqawi, Jordanijoje gimęs arabų sunitų kovotojas, kaltinamas kruviniausiais išpuoliais, įvykdytais po 2003 metų JAV pajėgų invazijos į Iraką, žuvo per bendrą JAV sraigtasparnių ir irakiečių pajėgų operaciją birželio 7 dieną.

Izraelis subombardavo palestiniečių ministeriją

Gaza, birželio 30 d. („Reuters“/BNS) — Izraelis penktadienį subombardavo Gazos mieste esantį palestiniečių Vidaus reikalų ministerijos pastatą, taip pirmą kartą surengdamas ataką prieš Palestinos savivaldos vyriausybę instituciją po to, kai sausio mėnesį islamistinis judėjimas „Hamis“ laimėjo parlamento rinkimus.

Raketos buvo paleistos į du viršutinius pastato aukštus, kur yra ministerijos vadovų darbo kabinetai. Nors patalpos buvo smarkiai apgriautos, nukentėjusiųjų nėra, nes tuo metu pastate nieko nebuvo.

Šaltiniai palestiniečių saugumo struktūrose sakė, kad viena iš paleistų raketų pataikė tiesiai į vidaus reikalų ministro ir vieno iš „Hamis“ vadovo Saeed Seyam kabinetą.

Izraelio armijos atstovas spaudai patvirtino pranešimus, jog Izraelio aviacija penktadienio naktį smogė smūgius Vidaus reikalų ministerijai, ir pridūrė, kad joje „Hamis“ pareigūnai planuodavo išpuolius prieš Izraelį.

Liudininkai sakė, kad Izraelio raketos taip pat pataikė į Palestinos savivaldos prezidentui Mahmoud Abbas ištikimos grupuotės „Fatah“ atstovybę.

Iš oro taip pat buvo apšaudyti kiti objektai, susiję su radikaliomis palestiniečių grupuotėmis, dvi stovyklos, tarp jų „Hamis“ kovotojų rengimo stovykla miesto pakraštyje, taip pat elektros tinklų pastotė, apūpinanti elektros energija didelę dalį Gazos ruožo.

Apie aukas kol kas nepranešama. Tuo tarpu iš Palestinos šaltinių gauta informacijos, kad buvo sužeisti keturi „Islamo džihado“ ir judėjimo „Fatah“ aktyvistai.

Pasak palestiniečių, jie susirėmė su grupe Izraelio karių, slapta prasiškerbusių į Džabalijos pabėgėlių stovyklą Gazos ruožo. Izraeliečiai oficialiai nepatvirtina, kad rengė operacijas šiame rajone.

Visos šios akcijos vyksta Izraeliui pradėjus karinę operaciją, siekiant išlaisvinti kareivį izraelietį, kurį sekmdienį pagrobė palestiniečiai.

EUROPA

AMSTERDAMAS

Olandijos ministras pirmininkas Jan Peter Balkenende ketvirtadienį vėlai vakare pranešė apie savo centro dešiniųjų vyriausybės atsistatydinimą, kai dėl imigracijos ministrės kilęs ginčas paskatino vieną partiją pasitraukti iš valdančiosios koalicijos. Mažiausia vyriausybės partnerė D66 atšaukė savo paramą ir du savo ministrus, nes jos nepatenkino imigracijos ministrės Rita Verdonk veiksmai tiriant Somalyje gimusios olandų politikės pilietybės klausimą.

BRIUSELIS

JAV penktadienį dar kartą patvirtino turinčios vilčių, kad Iranas oficialų savo atsakymą dėl paskatinių paketo, skirto jo branduolinei veiklai sustabdyti, pateiks liepos 5 dieną per savo vyriausiojo derybininko ir Europos pareigūnų susitikimą. „Laukiame ir tikimės, kad Ali Larijani pateiks mums atsakymą“, — per trumpą spaudos konferenciją sakė JAV valstybės sekretoriaus pavaduotojas Nicholas Burns, omenyje turėdamas Irano vyriausiąjį derybininką.

VARŠUVA

Lenkijos nacionalistinė Lenkų šeimų lyga, mažesnioji valdančiosios koalicijos partnerė, penktadienį paragino priimti įstatymo pataisas, kurios leistų nuo valstybinių automobilių numerių pašalinti Europos Sąjungos (ES) žvaigždutes ir pakeisti jas šalies nacionaline vėliava. 2004 metų gegužę įstojusi į sąjungą, Lenkija automobilių numerius su šalies kodu PL ir baltos bei raudonos spalvų vėliava pradėjo keisti naujais, ant kurių buvo tik kodas ir ES simbolizuojančios žvaigždutės. „Lenkai privalo didžiuotis savo šalimi ir neturi, kur pažvelgti, matyti ES vėliavos“, — teigė Lygos narys Piotr Slusarczyk.

Lenkijos kriminalistai jau kelis dešimtmečius kovoja su plėšikais, kurie persirengę policininkų uniformo-

mis užpildinėja tolimųjų reisų vilkikų vežėjus, tačiau dabar jie tokiu būdu ėmė brautis ir į privačius butus. Pasak Lenkijos sostinės dienraščio, iš žmonių, kurie nieko neįtardami vakarais išleidžia tokius persirengėlius į laiptines ar net butus, paprastai grasinant ginklu yra atimami pinigai ir brangenybės. Policija perspėja sostinės gyventojus neįsileisti pareigūnų, kurie neparodo pažymėjimo ar sukelia įtarimą.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV prezidentas George W. Bush išpėjo Šiaurės Korėją dėl tolimojo nuotolio raketos bandymų ir pabrėžė, kad šios šalies branduolinės ambicijos kelia susirūpinimą. „Mes abu sutariame dėl to, kad itin svarbu rodyti vienybę ir pareikšti Šiaurės Korėjos vadovui, jog raketos paleidimas yra nepriimtinas“, — sakė G. W. Bush per bendrą su Japonijos ministru pirmininku Junichiro Koizumi.

* * *

Jungtinių Valstijų prezidentas ir Japonijos ministras pirmininkas surengė spaudos konferenciją politiniams reikalams aptarti, tačiau per ją visą dėmesį paveržė rokenrolo karalius. JAV prezidentas George W. Bush, susitikęs su Japonijos premjeru Junichiro Koizumi, išsijautė į rokenrolo dvasią. Pasitelkdamas vienos Elvis Presley dainos pavadinimą, klausinėti pasirodusiems žurnalistams jis tarė: „Don't Be Cruel“. Kai abu vadovai pakalbėjo įvairiais klausimais, J. Koizumi užbaigė spaudos konferenciją, netikėtai prabildamas angliškai: „Dėkoju Amerikos žmonėms už švelnią meilę“, — sakė jis, perfrazuodamas E. Presley dainos „Love Me Tender“ pavadinimą.

RUSIJA

MASKVA

Rusija siūlo 10 milijonų dolerių premiją už informaciją, kuri padėtų sulaukyti asmenis, nužudžiusius keturis Rusijos ambasados Bagdad pareigūnus, sakė Rusijos Federalinės saugumo tarnybos direktorius Nikolaj Patrušev. Pasak jo, Rusijos specialiųjų tarnybų veiksmus kontroliuos Antiteroristinis komitetas.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Chirurgai**MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS**

Trūkio, tulžies pūslės, krūties,
žarnyno, endokrinologinė ir
laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

GEDAS M. GRINIS, MD

Inkstų, pūslės ir prostatos
gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
(262) 948-6990

**Chiropraktika ir
manualinė terapija****Amber Health Center****Telefonas (708)-239-0909**

- Manualinė terapija
- Chiropraktika
- Bioenergetinė kompiuterizuota įranga
- Kraujo tyrimai
- Homeopatija ir papildai

Dr. Vilija R. Kerelytė

Chiropraktikos gydytoja
6420 West 127th Street, Palos Heights, IL 60463

**Dr. Vida I. Puodžiūnienė
Healthy Connection
Chiropractic & Rehab Clinic**

Manualinė ir fizinė terapija, sporto traumų
specialistė, nugaros, kaklo ir šnarių
gydymas, galvos skausmai ir migrenos,
artritas, dietos ir vitaminų patarimai.

16547 W. 159 Street
Lockport, IL 60441
Tel. 815-834-9075/9076
Kalbame lietuviškai

**Ausų, nosies, gerklės
ligos**

**VYTENIS GRYBAUSKAS, M. D.
SUSAN T. LYON, M.D.**
Ausų, Nosies, Gerklės Ligos
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

**Širdies ir kraujagyslių
ligos**

Cardiac Diagnosis, LTD.
6417 W. 87 St.
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-233-5630

**RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.**
Širdies ir kraujagyslių ligos
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS—ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

GAILĖ SABALIAUSKAS, M.D.
KARDIOLOGĖ — ŠIRDIES LIGOS
Midwest Heart Specialists
15900 W. 127th St. Ste 200
Lemont, IL 60439
630-719-4799.

Priklauso Good Samaritan, Central DuPage,
Edward ir Elmhurst ligoninėms.

Ginekologija

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos pagal susitarimą

**Dr. VILIUS MIKAITIS
Dr. ANDRIUS KUDIRKA
Dr. JUSTYNA STENGELE**

Šeimos daktarai ir chirurgai
10811 W. 143rd St. Orland Park, IL 60467
Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital, Christ Hospital
Tel. 708-460-2500
Valandos pagal susitarimą

Dr. PETRAS V. KISIELIUS

Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Stuburo ir skausmo ligos**JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD**

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, šnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir
gydymo specialistai
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Akių ligų specialistai

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija/Akiniai
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge
Tel. (708) 636-6622
Holy Cross Hospital, #410S
Tel. (773) 884-7960

Dr. ELIGIJUS LEIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
VIDAUS LIGOS
Priimami MEDICARE pacientai
5540 S. Pulaski Road,
Tel. 773-585-2802
Valandos pagal susitarimą kasdien,
išskyrus sekmadienį

SURENDER LAL, M.D.
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Odos ligų specialistai

Dermatologijos ligų ir odos vėžio
specialybė, kosmetinė chirurgija,
viso veido atjauninimas
RUTH JÜRATĖ BARSKY, MD
120 Center Mall # 318 Oak Brook, IL 60523
Tel. 630-571-2630

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos auglius,
žaisdas ir išsiplėtusias kojų venas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

SERVING LITHUANIAN COMMUNITIES
SINCE 1916

**LACK & SONS
(LACKAVICIUS)
Funeral Home's**

9236 S. ROBERTS RD
HICKORY HILLS
ALL PHONES 1-708-430-5700
OTHER LOCATIONS AVAILABLE IN CHICAGO
& ALL SUBURBS

GAIDAS - DAIMID**LAIDOJIMO NAMŲ DIREKTORIAI**

jau daug metų teikia pagarbų patarnavimą liūdesio valandoje. Jų
laidojimo namai yra Čikagoje ir priemiesčiuose,
kiekvienam lengvai pasiekiami.

Atliekame ir kūno sudegimo (cremation) patarnavimus.

**GERALD F. DAIMID —
nepriklausomas direktorius**

4330 So. California Ave, Chicago, IL 60632

1-773-523-0440; 1-708-873-0500

**PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS**

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA
SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

**LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ
SAJUNGA**

Turi laidotuvių patalpas visose Čikagos miesto
aplinkėse ir priemiesčiuose
Patarnavimas 24 val.

Tai - Jūsų laikraštis

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LOT **Lufthansa** **SW** **FINAIR** **KLM**

doleris.com
tickets@doleris.com
1-800-514-9989
PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

...IVAIRŪS...

* 56 m. vyras, be žalingų įpročių, ieško
žmonių priežiūros darbo lietuvių, rusų
šeimose su gyvenimu kartu. Legalūs doku-
mentai. Gali pakeisti bet kurią savaitės
dieną ar išleisti atostogų. Tel. 312-622-
1593.

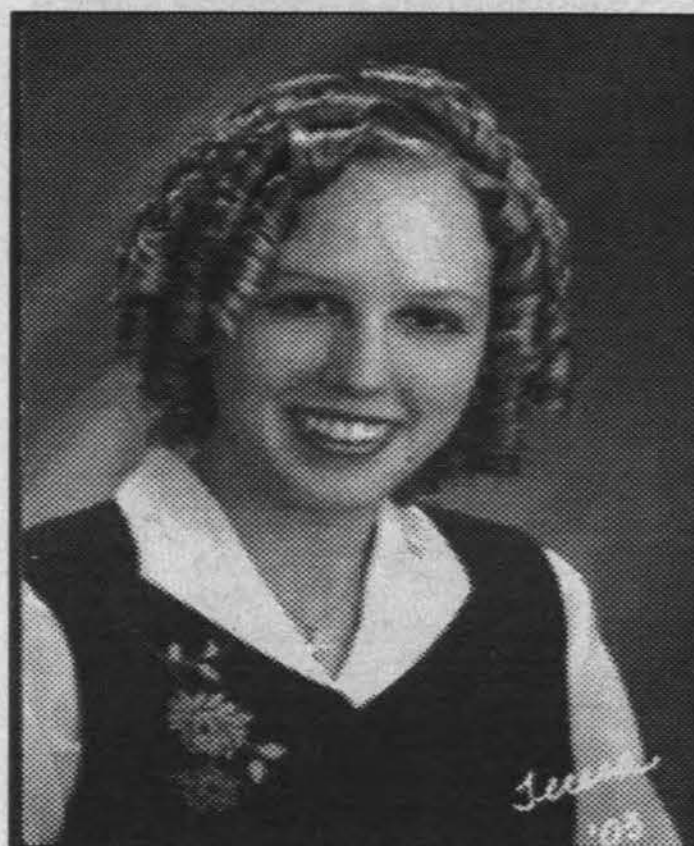
* Moteris pirs darba Čikagoje su gy-
veimu. Tel. 630-915-6062.

* Prižiūriu vaikus savo ar jūsų namuose.
Galiu ir nepilną dieną. Kalbu angliškai,
turiu patirties. Tel. 708-289-4933.

MŪSŲ ŠEIMOSE

GAVO STIPENDIJĄ STUDIJUOTI KNYGNĖŠIŲ LAIKOTARPI

Teresė Paškonytė

Teresė Paškonytė, studijuojanti Saint Vincent kolegijoje, Latrobe, Pennsylvania, religiją, teologiją ir istoriją, gavo stipendiją iš „A. J. Palumbo Student Research Grant“ ir „The Elizabeth and Tom Andreoli Summer Traveling School Award“ vykkti į Lietuvą penkioms savaitėms

rinkti papildomos informacijos iš Lietuvos knygnešių laikotarpio. Ateinančiais metais ji baigs kolegiją bakalauro laipsniu.

Teresė Lietuvon išvyksta liepos 15 d. ir grįžta rugpjūčio 20 d. Studijų reikalais lankysis Panevėžyje, Šakiuose ir Vilniuje. Kartu su kitais atstovais iš JAV, lankysis ir Panevėžyje rugpjūčio 18–20 d. įvyksiančiame XV Ateitininkų federacijos kongrese.

Nors Teresės kolegija gana tolokai nuo Cleveland, bet savaitgaliais ir atostogų metu ji savo laiką atiduoda nuoširdžiai talkindama lietuviškiems reikalams. Dalyvauja studijuojančio jaunimo organizacijose, sekmadieniais – komunijos dalintoja Dievo Motinos šventovėje, jau penkerius metus ruošia vaikus Pirmajai komunijai, ir vien šiemet ją priėmė keturios mergaitės ir du berniukai, iš kurių trys trečiosios bangos tėvų. Teresė taip pat dirba mokytoja Šv. Kazimiero lituanistinėje mokykloje. Sėkmės ateities dienose!

V. Rociūnas

MUMS JIS VISADA BUS JAUNAS

Antanas Krištolaitis gimė 1906 m. liepos 3 dieną — prieš 100 metų. Bet mums jis visuomet bus jaunas, nes mirė tesulaukęs 36 metų — 1943 m. spalio 21 d. — dėl Lietuvos meilės ir laisvės. Antanas Krištolaitis buvo agronomas ir mūsų tėvas — paliko vaikus: 3 metų Algimantą, 4 metų amžiaus Vidą ir 6 metų Nijolę.

Tėvo 100 metų gimimo dieną jį prisimena ir džiaugiasi —

Nijolė, Vida ir Algis

Agronomas Antanas Krištolaitis.

autotradeusa
sales • export • rebuilding

www.autotradeusa.com

**PADEDA ME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos pagal susitarimą

Dr. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th Str.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

Dr. RAMUNĖ MACIJAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 708-598-2131
Valandos pagal susitarimą

Dr. DANA M. SALIKLIS
Dantų gydytoja
38 Oak Creek Plaza
Mundelein, IL 60060
Tel. 847-949-7300
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

Dr. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St., Chicago
Tel. 773-735-7730
10 S. 640 S. Kingery Hwy, Willowbrook
Tel. 630-323-5050

Dr. DALIA E. CEPELĖ, D.D.S.
Dantų gydytoja
10745 Winteret Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos pagal susitarimą

Dr. V.J. VASAITIENĖ
Dantų gydytoja
4817 W. 83 St, Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos pagal susitarimą

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
TRYLIKOS METŲ PATIRTIES
persikėlė į naują kabinetą
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. (847) 692-2303
www.parkridgesmiles.com

Pilna dantų priežiūra:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas

DĖMESIO!

**Neseniai atvykote, ieškote darbo ar buto, tačiau
skelbtis laikraštyje brangiai kainuoja?
Ne bėda. DRAUGAS jūsų skelbimą išspausdins
nemokamai. Tereikia paskambinti
tel. 773-585-9500**

VILNIUS 2006

**SKRYDŽIAI FINNAIR ir kitomis oro linijomis iš
įvairių JAV miestų. Grupės ir pavieniai keliautojai.
PIGIAUSIOS KAINOS!!!**

40-24 235th Street Douglaston, NY 11363
Tel. 718-423-6161 1-800-77-VYTIS
Fax. 718-423-3979
E-mail: vyttours@earthlink.net
Web site: www.vytistours.com

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Rita Penčyliienė tel/fax 708-923-0280
E-mail: pencylar@comcast.net

Bronė Barakauskienė tel. 708-403-5717
Fax 708-403-4414; E-mail: mamabar3@aol.com

KAIP KAIME VAIKUČIUS AUKLĖDAVO

(Apie lietuvių liaudies pedagogiką)

LIBERTAS KLIMKA

Kaimo liaudiškoji pedagogika, sukaupusi daugelio kartų patirtį, auklėti vaikus ragina meile ir atida. Pradedant nuo lopšio, baigiant vedybomis. Gerosios vaiko būdo savybės būdavo ugdomos per tradicinius papročius, tikėjimus ir tam tikrus draudimus. Bet pats veiksmingiausias liaudies pedagogikos instrumentas yra tautosaka, – ten tiek gražių pamokymų ir pavyzdžių. Beje, be jokių nuobodžių moralizavimų, o veikiančių tiesiogiai vaiko jausmus bei vaizduotę.

Kaime kūdikėlis iki vienerių metų būdavo išimtinai motinos globoje. Jeigu jis pirmagimis, daug priežiūros patarimų jaunoji mama gaudavo iš anytos. Toji patardavo pernelyg vaikelio nelepinti, nekreipti dėmesio į kiekvieną jo suknirkimą. Bet ir neleisti išiverkti; reikia pasupėti, palyliuoti, lopšinę paniūniuoti. Jeigu jau ypač išijautrino ir nenurimsta, tai motina jį peržegnodavo, sukalbėdavo poteries, pagaliau pasmilkydavo Devintinių žolelėmis, kadugio verba ar devyndrekiu.

Kiek paaugęs vaikutis, ypač gausiose XIX a. pabaigos – XX a. pradžios šeimose, tarsi pasinerdavo į tautosakos pasaulį. Motinos žaidinimai ir lopšinės, močiutės sekamos pasakos, menamos mįslės budino vaiko vaizduotę, skatino domėjimąsi aplinka, lavino sumanumą. Kūpina jūmoro liaudies išmintis, vaizdingas žodis gludino ir vaiko jausmų raišką.

Žaisdami vaikai įsisavina suaugusiųjų pasaulio modelius, šitaip nuo mažens palaipsniui ruošdamiesi savarankiškam gyvenimui. Didžiulę įtaką augančio žmogučio dvasinei raidai daro ne tik gimtieji namai, bet ir juos supanti gamta. Šiltuoju metų laiku vaikutis visą dieną kieme, ant žolės. Jį džiugina saulės spinduliai ir lapų šešėliai, vėjo ošimas medžių šakose, paukščių balsai, gėlių spalvos ir kvapai, bičių dūzgimas liepų žieduose, naminių gyvulių meilumas, – daugybė pojūčių, kuriuos žmogui gali duoti gamta. Ir kaip mažai iš to gauna miesto vaikai...

Dvejų–trejų metų pipiras jau viską nori daryti pats: ir apsirengti, ir pavalgyti. Motinos pamokytas, sėkmingai kokį darbėlį įveikęs, įgyja savo vertės pajautą: „aš galiu, aš moku, aš pats“. Tai mėgdžiojimo amžius, tad labai svarbu, ką vaikas

mato aplinkui; o ypač – kaip tėvai elgiasi tarpusavyje ir su kitais šeimos nariais, kaimynais, svečiais. Šiuo amžiaus tarpsniu vaikui būdavo suteikiami ir pirmieji religinio ugdymo pradmenys. Jis kartu su visais ryte vakare sukalba maldą, prašo angelą sargą jį pagloboti. Trejų metų jau mokomas „Tėve mūsų“. Beje, nereta, kad krikščioniškosios tiesos, perduodant jas vaikui, būdavo apipinamos mitologiniais įvaizdžiais. Kad lengviau suprastų... Pavyzdžiui, jam sakoma, kad už slenksčio esančios mirusiųjų vėlės, tad po saulės laidos ten negalima pilti šiukšlių...

Tarp ketverių ir šešerių metų – žaidybinis periodas, tada formuojasi vaiko iniciatyva ir noras pasireikšti. Šiuo tarpsniu didelę įtaką turėdavo seneliai, nes motina prapuolusi darbuose arba su sesute ar broliuku ant rankų. Dabar reikia itin skatinti vaiko jautrumą, užuojautą kitiems, širdingumą, žodžiu, altruistinius jausmus. Ypatingai būdavo ugdoma pagarba gyvybei: visa, kas Dievo sukurta, turi teisę gyventi. Pagarbiai reikia išmokyti elgtis ir su visa aplinka. Vaikui sakydavo: „Nespjauk į vandenį – teks jį gerti“. Negalima pamazgomis gesinti ugnį, užgauti akmenį. Kaimo žmogaus sąmonėje gamtos duotybės yra šventos. O pamokymai išpūdingi: „Kregždžiukus iš lizdo išimsi – paliksi strazdanotas“. Ir dar baisiau: „Jei išdraskysi paukštelio lizdą, ateityje tavo vaikai gims akli, nebyliai ar užaugę bus vagys“.

Senelės sekamose pasakose aiškiai ir įsimenamai pasakoma, kas yra gėris, ir kas – blogis. Pasakos žadina atjautą ir gailestį likimo skriaudžiamiesiems. Jos ragina įveikti visus sunkumus. Kartais atrodo žiaurokos, bet teisybė ten visada nugali!

Minėto amžiaus vaikai jau mokosi padėti tėvams. Mergaitės pamokomos pašluoti aslą, sutvarkyti stalą; eidavo ir ganyti: iš pradžių žasiukus, paskui ir paršiukus. Rimti ūkininkai samdydavo du piemenis: kokių 12 metų – galvijų kaimenei; 6–9 metų – kiaulėms ir avelėms. Vaikams jau įskiepytas pareigos jausmas – „I ką mažas įprasi, tą senas rasi“.

Šiame amžiuje darbai jau skirstomi į vyriškus ir moteriškus. Berniukai piemenaudami išmokdavo botagą nusivyti, krepšį nupinti, o

Algimanto Žižiūno nuotrauka.

kuris turi meninę nuovoką – ir gražų daiktėlį išsidrožti. Gi svajonė – kad tėtis duotų vagą išvaryti. Metų dešimtį turinti mergaitė jau verpė ne tik pakulas, bet ir linus, mezgė ir siuvinėjo; kartais sėsdavosi ir į stakles austi dvynių. Moralės normos diegtos paprastai: „Dievas viską mato ir už blogus darbus baudžia“. Tėvai ir seneliai vaikams ypač dažnai primindavo, kad reikia būti teisingiems, nemeluoti ir neliesti svetimo daikto, net nukritusio obuolio. Liaudies išmintis išpėja: „Nuo adatėlės – prie kumelėlės“...

Pasitaikydavo, žinia, ir tokių

prasižengimų, už kuriuos vaikus reikdavo griežčiau nubausti. Motina uždroždavo beržiniu žabu, tada vaikai sakydavo, kad „toji beržo medaus gavo“. Tėvas kartais „pašventindavo diržiuku“. Tačiau jo ranka nesunki, – fizinė bausmė ne tiek įskaudindavo, kiek sugėdydavo.

Apskritai vaikai dalyvaudavo visuose šeimos ir kaimo įvykiuose; ir jų elgesys būdavo visų matomas. Taip etninė kultūra išmokydavo padoraus elgesio ir teisingo gyvenimo tarsi savaime, be ypatingų pastangų.

Paskaita apie Kryžiaus kelio ikonografiją

Š. m. gegužės mėn. Kauno arkivyskupijos muziejuje surengta penktoji paskaitų ciklo „Lietuvos dailės istorijos Asta Giniūnienė eskizai“ paskaita. Menotyrininkė aptarė, jos nuomone, ikonografiškai įdomiausias XVIII–XIX a. tapytas Kryžiaus kelio stotis Lietuvos bažnyčiose, supažindino su Kristaus kančios pamaldumo bei jo meninės raiškos ištakomis.

Kristaus kančios kryžius svarbiu pamaldumo objektu tapo IV a., kai Romos imperatoriaus Konstantino motina šv. Elena stebuklingai pasveikino prisilietusi prie kryžiaus, ant kurio mirė Išganytojas. Keturiolikos stočių (iki tol kančios kelią sudarė nuo 4 iki 35 stočių) Kryžiaus kelio pamaldumas oficialiai įtvirtin-

tas XVIII a., ketvirtajame dešimtmetyje keliomis popiežių bulėmis.

Pirmuoju Kristaus kančios pamaldumo atspindžiu mene laikomas II a. romėnų piešinys Palatino katakombose, pajuokiantis prie Nukryžiuotojo besimeldžiančius krikščionis. Europoje VIII a. plinta keltiška tradicija Nukryžiuotąjį vaizduoti ornamento forma. XIII a. būdinga tapyti Išganytoją bizantiškąja maniera – ramų, sukryžiuotomis kojomis ant kryžiaus, vaizdą papildant alegorinėmis figūromis. Renesanso epochoje Kristaus kančia tapybiškai vaizduojama kartu su Evangelijos siužetais.

Lietuvoje aptinkama ir nestandartizuotų, ir standartizuotų tapytų Kristaus kančios kelio stočių. Abiejų

variantų esama Griškabūdžio bažnyčioje. Naiviu įtaigumu, grėžiu išsiskiria 1885 m. liaudies menininko Kazimiero Grinaveckio tapytos siužetinės kompozicijos. Nestandartizuotasis Griškabūdžio bažnyčios Kristaus kančios kelias yra keturių stočių (paveikslų). Menotyrininkė A. Giniūnienė išskyrė ekspresyviausias Liškiavos bažnyčios Kryžiaus kelio stotis. Jas, ypač meniškai perteikiančias gerio bei blogio kontrastą, besityčiojančiųjų iš Kenčiančiojo žiaurumą, agresiją, nutapė Petras Švelinskis.

Beržoro, Kauno Švč. Trejybės, kitų šventovių XIX a. pab. Kryžiaus kelio stočių užrašai ant medinių lentelių liudija, kad Bažnyčia anuomet nelabai paisė caro valdžios

draudimo rašyti lietuviškai. Menotyrininkė atkreipė dėmesį į taikius, jautrius lietuviškus stočių tekstelius, kurie „išgrynina vaizdą, sustiprina įtaigą, paryškina Kristaus kančią“.

A. Giniūnienė aptarė ir ikonografiškai savitas Plokščių, Kaimelio, Punios, Pivašiūnų, Jiezno, Prienų, Pašaltuonio, Kauno Žemosios Panemunės bažnyčiose, taip pat muziejuose esančias Kryžiaus kelio stotis, tapytas Varšuvos, Vilniaus dailininkų bei nežinomų autorių. Sėkmingas mūsų dienomis sukurtų netradicinių Kryžiaus kelio stočių pavyzdys – Nijolės Vilutytės grafito technika atlikti kančią išgyvenančio Kristaus portretai ant Elektrėnų bažnyčios „kirčiais“ nuaižytų sienų.

Bažnyčios žinios, 2006, Nr. 10

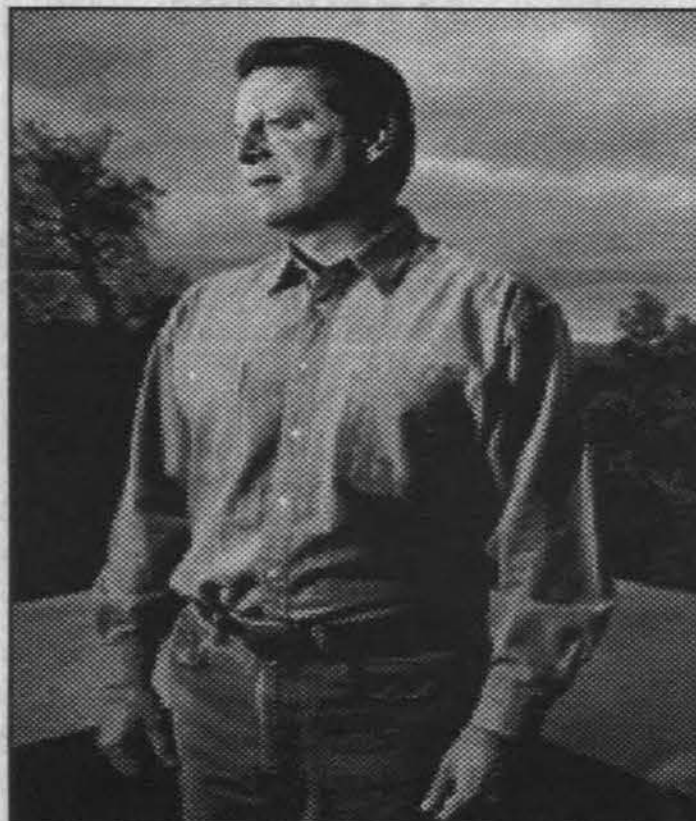
NEPATOGI AL GORE TIESA

MONIKA BONČKUTĖ

Skandalų ir politinių rietenų pripildytose kasdienėse naujienose mažai laiko liko tiems, kurie nėra ar nebėra pagrindiniai teatro dalyviai. Todėl nenuostabu, kad retai pasidomima, kuo užsiima iš aktyvios politikos pasitraukę buvę valdininkai, nebent jie išsivelia į kokį nors nešvaraus verslo ar kyšininkavimo skandalą.

Visiškai kitoks yra buvusio kandidato į JAV prezidentus Al Gore atvejis: 2000 m. Aukščiausiojo Teismo kontroversišku, atitiktens valstijų istorijoje neturėjusiu teismo sprendimu pralaimėjęs rinkimus dabar jau antrą kadenciją einančiam prezidentui George W. Bush, A. Gore didžiąja dalimi pasitraukė iš aktyvios politinės veiklos. Veikla, kurios ėmėsi A. Gore, iš tiesų gana neįprasta buvusiems kandidatams į prezidentus, ir toli gražu nėra neįvairi. Priešingai, A. Gore susirūpino, kaip mus visus apsaugoti nuo to, kas nešvaru ir pavojinga tiesiogine šio žodžio prasme.

Praradęs viltis tapti prezidentu, jis visų pirma ėmėsi televizijos verslo ir įkūrė televizijos tinklą. Po to, su grupe bendraminčių, tarp kurių nemažai žymių ir gerbiamų mokslininkų, A. Gore parengė gausiai skaidrėmis bei filmuota medžiaga iliustruotą paskaitą apie klimato atšilimą. Pastaruosius metus A. Gore važinėjo po visą Ameriką bei retkarčiais po užsienį, pats asmeniškai pristatydamas, ką savo kame-

Al Gore

romis bei prietaisais užfiksavo jo vadovaujamos komandos mokslininkai Pietų bei Šiaurės ašigaliuose, Antarktidoje, Grenlandijoje bei Jungtinėse Valstijose.

Pagal šias paskaitas A. Gore komanda neseniai pastatė šiuo metu intensyviai reklamuojamą 96 minučių trukmės dokumentinį filmą, pavadinimą „Inconvenient Truth“. Jį įgarsino pats A. Gore. Filme pristatoma tai, ką buvęs kandidatas į JAV prezidentus vadina „nepatogia tiesa“ – moksliniais duomenimis pagrįstus teiginius, jog abiejuose ašigaliuose vyksta negrįžtami procesai – tirpsta kadaise stūksoję milžiniški ledynai, oras didžiuosiuose pasaulio pramonės centruose tampa vis la-

biau užterštas.

Vienas iš labiausiai sukrečiančių filmo kadru – mokslininkų parengtas kompiuterinis modelis, kas po keliasdešimties metų atsitiks su kai kuriais JAV didmiesčiais, kai, smarkiai aptirpus ledynams, ims nevaldomai kilti jūros lygis. Žvelgiant į šiuos modelius, New Orleans katastrofa atrodo tik menka gamtos išdaiga.

Filme tiesioginio politikavimo vengiama, tačiau jo kūrėjai aštriai pasisako už tai, kad dabartinė administracija bei abeji parlamento rūmai turi veikti jau dabar. Nors dėl anglies dioksido pertekliaus kai kurie procesai gamtoje yra neišvengiamai suardyti, pačias katastrofiškiausias pasekmes gamtai, pasauliui bei žmonijai dar galima pakeisti. Tačiau veiksmų imtis reikia jau dabar.

A. Gore teigimu, liko maždaug dešimt metų radikaliems pokyčiams JAV bei kitų didžiųjų pasaulio valstybių aplinkosaugos politikai pakeisti: sustabdyti priklausomybę nuo naftos, skubiai surasti, išvystyti bei pradėti naudoti alternatyvius energijos šaltinius, sumažinti „šilnamio efektą“.

Ką tik kino teatruose pasirodžiusio filmo premjeros proga kalbėjęs A. Gore negailėjo kritikos G. W. Bush administracijai. Buvusio kandidato į prezidentus teigimu, G. W. Bush kol kas tik kalba apie „būtinybę sustabdyti amerikiečių priklausomybę nuo naftos“, tačiau realiai elgiasi priešingai: į svarbius

postus gamtos saugos srityje ir toliau skiriami su naftos verslu susiję politikai, o administracija vykdo kaip niekad aktyvią propagandą, kuria siekiama užmaskuoti realias gamtos saugos problemas. Tuo nesunku įsitikinti, pavarčius pastarojo pusmečio spaudą – iš tiesų nei iš šio, nei iš to atsirado galybė mokslininkų, vienas kitam antrinančių, esą reali grėsmė gamtos saugai – „maniakų žaliųjų“ išsigalvojimas. Viena po kitos dygsta „mokslinės“ studijos, kuriose įrodinėjama, kad klimato atšilimas apskritai nevyksta, nors apie tai jau mokoma viso pasaulio vidurinių mokyklų vadovėliuose...

Kritikų teigimu, filmas „Inconvenient Truth“ – puikiai surežisuotas, jame pateikta medžiaga – svairi ir įtikinanti, A. Gore, nors daug kartų kaltintas nuobodumu ir „sausumu“, pasirodė kaip įdomus, ir paveikus kalbėtojas, ypač jei jį lyginsime su dabartiniu Baltųjų rūmų šeimininku. Vienintelis pelnytas priekaištas – A. Gore neišvengė noro pasipuikuoti limuziniais, brangiais asmeniniais kompiuteriais, o kai kur perdėtai rūškanas, prie kompiuterio ekrano spauste prispaustas veidas atrodo beveik komiškas – kam vaizduoti mokslininką, jei jį filme ir taip pakanka, ir jie savo darbą atliko nepriekaištingai.

Tačiau apskritai „Inconvenient Truth“ būtina pamatyti kiekvienam, kam nors kiek rūpi gamtos saugos problemos, galų gale – viso pasaulio ateitis.

Choras „Arija“ | VIII Dainų šventė atvyksta net iš tolimosios Kanados sostinės Ottawa. Jis įsijungs į apie 1,200 dainininkų gretas ir galingai užtrauks sutartines, kurios pradžiugins kiekvieną, atvykusį į šventę, širdį.

Maironio (Lemont, IL) lit. mokyklos mokinių choras, pasiruošęs iš visos širdies dainuoti VIII Dainų šventėje.

Dainų šventė — šį sekmadienį, liepos 2 d., 2 val. p.p.

Iš Rochester, NY, | VIII Dainų šventė atvyksta choras „Putinas“. Šventė jau šį sekmadienį, liepos 2 d. Visi kviečiami pasiklausyti gražių lietuviškų jungtinio — bent 1,000 dalyvių — choro, dainų.

Lietuvos Vyčių choras, vad. muziko Fausto Strollos, dainuos VIII Dainų šventėje šį sekmadienį, liepos 2 d.

NEKILNOJAMASIS TURTA

Drake Did It Again!

Drake Realtors Inc.
525-2806

Equal Housing Opportunity
5 S. Prospect, Clarendon Hills, Illinois 60514

Reda Blekys

Office
630-325-2800
Mobile
630-745-7593
Fax
630-325-7010

Profesionalus asmeninis patarimas. Patirtis mieste ir priemiestuose. Nemokamas nekilnojamojo turto įkainavimas. Prieš parduodant ar perkant, kreipkitės į Drake Realtor

Century 21

9201 S. Cicero
Oak Lawn, Illinois 60453
Business 708-423-9111
Voice Mail 708-233-3374
Fax 708-423-9235
Pager 312-707-6120
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir priemiestuose.

VIDA M. SAKEVICIUS

Real Estate Consultant

Nekilnojamojo turto pirkimas, pardavimas

708-889-2148

PASKOLOS

Mindaugas

651-343-0286 Cell

mindaugas.m.bubliauskas@wellsfargo.com
www.wfham.com/weststpaulbranchmn

IŠNUOMOJA

IŠNUOMOJAMAS

2 miegamųjų butas New York, arti prie Brooklyn College. Pusrūsyje, pilnai išklotas kilimine danga. Lietuviškai: 1-917-496-9079 Angliškai: 1-718-377-5873

GREIT PARDUODA

First Landmark Realty

Bus. 773-590-0205
Res. 708-425-7160

RIMAS STANKUS

- Čikagoje ar priemiestuose
- Greitas ir sąžiningas patarimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

Audrius Mikulis

1st Choice Real Property

Tel.: 630-205-9262

E-mail: amikulis@usa.com

Įvairus nekilnojamas turtas:

- * Nemokamas įkainavimas
- * Nemokama rinkos analizė
- * Pirkimas
- * Pardavimas
- * Surandame optimaliausią finansavimą

SIŪLO DARBĄ

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjoms kompanionėms ir namų ruošos darbininkėms. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti.

Kreiptis:

ALL CARE

Employment Agency

Tel. 773-736-7900

Reikalinga auklė

1.5 metų mergaitė

Park Ridge rajone, 5 d./sav.

Mokėsime \$250.

Tel. 708-790-0705

Need experienced sewers, pressors, and material cutting. Company may sponsor qualified people.

Call (773) 545-0990

Come to 3500 N. Kostner Ave. Chicago, IL 60641

Esthetician needed for Oak Park Spa. Receptionist needed for Oak Park, Downers Grove and Batavia.

Receptionist must speak English.

Call 708-805-2696

Darbai reikalingi dažytojai, su darbo patirtimi.

Būtina turėti mašiną.

Pageidautina, kad kalbėtų rusiškai.

Tel. 847-980-7887.

Manufacturing

SET-UP OPERATORS

Anderson Copper & Brass is a progressive manufacturer of brass fittings headquartered in Oak Forest, IL. We're currently seeking people to join our business units in Oak Forest, IL and Frankfort, IL. The ideal candidates will not only have the desire to make a difference, but share our passion for success.

If you are an experienced Set-Up Operator of Acme or New Britain screw machines, then we have an outstanding opportunity for you! You should be open to working 1st or 2nd shift, and have at least 5 years' experience. Possession of a Journeyman's certification from a DOL certified training program helpful, but not required.

Candidates must possess a good mechanical aptitude, along with working knowledge of OSHA regulations. We offer a competitive salary, including shift premium, along with excellent working conditions in completely remodeled facilities. Some relocation assistance is available. Eligible employees are also offered a complete benefit package including 401(k) with match and profit sharing, and medical, dental and life insurance.

Interested candidates can mail of fax or your resume INCLUDING SALARY REQUIREMENTS to:

AANDERSON FITTINGS
Attn: HR
4325 Frontage Rd.
Oak Forest, IL 60452
Fax (708) 535-1783
hr1@andersonfittings.com
EOE/Drug Free Environment

PARDUODA

Parduodu 2 kamb. 2 vonių butą West Palm Beach, Florida. Svetainėje marmuras, kambariuose plytelės. Labai gera vieta. 5 min. iki centro, 5 min. iki vandenyno, per gatvę prekybos centras. Kaina \$162,900. Tel. 561-309-6708.

K. LAUKAIČIO NATŪRALUS MEDUS

Ir lietuviška arbata apsaugo visus nuo slogos ir negyvybi. Medaus galima gauti lietuviškose krautuvėse ir po pamaldų PL centre, Lemonte. Tel. 630-323-5326

...IVAIRŪS...

* Reikalinga moteris prižiūrėti lietuvių senutę ir gyventi kartu nuo rugpjūčio 2 d. iki rugsėjo 6d. Atlyginimas už 7 d. \$ 500. Tel. 630-337-1026, Laima.

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

GE/RCA ATSTOVYBĖ

2346 W. 69th Street

Tel. 773-776-1486

Suteikiama privati psichoterapinė pagalba Niujorke. Konsultuojame depresijos, imigracijos, šeimos, karjeros ir kitais klausimais. Teiraukitės tel. 1-917-517-9296 arba el. paštu: onapr@yahoo.com

SKELBIMŲ SKYRIAUS

TEL. 773-585-9500

DRAUDIMO PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE

NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

STATE FARM INSURANCE

Automobilio, namų, gyvybės ir sveikatos draudimai

Select agentė Barbara Murray

Prašykite Rasos — kalba lietuviškai

5710 W. 95 St., Oak Lawn, IL 60453
708-423-5900

NAMŲ REMONTO IR STATYBINĖS PASLAUGOS

A&S Šildymas Šaldymas

6556 S. Kedzie Chicago, IL 60629

Prekyba, instaliavimas, aptarnavimas

— Licensed — Bonded — Insured

24 val. per parą FREE ESTIMATE

7 dienos per savaitę 773-778-4007 773-531-1833

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvinių įrengimų; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokštės ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą. S. Benetis, tel. 630-241-1912

PASLAUGOS FOTOGRAFAMS

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Pirkdami pas mus, daug sutaupysite. Pasinaudokite mūsų patogiu „lay-away“ planu. Atliekame visus foto laboratorijos darbus.

Darbo val.: kasdien nuo 8 v.r. iki 6 v.v.; šeštadieniais nuo 8 v.r. iki 4 v.p.p.; sekmadieniais uždaryta. Antradieniais ir trečiadieniais susikalbėsite lietuviškai.

3314 W. 63 St.
Tel. 773-776-8998

Always With Flowers

Nauja paslauga — atributikos nuoma pokyliams

- Gėlės visoms progoms, gėlės į Lietuvą
- Egzotinės ir aukšto stiliaus aranžuotės
- Vestuvinės ir proginės kompozicijos
- Laidotuvių krepšeliai, vainikai, vazoninės gėlės
- Bažnyčių ir pokylių salių dekoravimas

Gėlės 24h

1120 S. State St., Lemont, IL, tel. 630-257-0339
8015 W. 79 St., Justice, IL, tel. 708-594-6604

Pristatome Čikagoje, jos apylinkėse, JAV, Lietuvoje ir visame pasaulyje.

www.alwayswithflowers.com

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas savaitėje
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

KAVINĖS

Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

350 N. Clark, Chicago, IL 60610
312-644-7750
pirm. - penkt. nuo 6:30 v.r. iki 4:30 v.p.p.

608 W. Roosevelt, Chicago, IL 60607
312-957-1994
pirm. - penkt. nuo 6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p. šešt. nuo 8 v.r. iki 1 v.p.p.

MANO GRAŽIOJI LIETUVA!

STASĖ VIŠČIUVIENĖ

Lietuvą palikau 1944 m. rugpjūčio 24 d. Bėgome nuo raudonojo slibino. Aš su savo šeima ir 10-ties mėnesių dukryte Milda išbėgome į Vokietiją, kur praleidome visą karo laikotarpį. Buvo baisu! Teko pamatyti ir patirti visas karo baisybes.

Karui pasibaigus, išvykome į Ameriką pas mamos gimines. Pradėjau ieškoti darbo. Buvo sunku: visur klausė — „ar kalbi angliškai?“ Atsakydavau — „Ne!“ Taip ir vaikščiojau diena iš dienos po įvairias darbovietes.

Ilgėjau Lietuvoje! Galvodavau, ar dar kada nors sugrįšiu į mielą tėvynę? Ar dar vaikščiosiu tais takeliais, kuriais vaikščiojau, ar pajusiu tas jaunystės dienas, kurios liko Lietuvoje.

Praėjo daug metų. Lietuva atgavo laisvę. Pagaliau vieną dieną mano dukrelė Milda (ji gimė Lietuvoje) sako: „Mama, šiame tavo gimtadienį švęsime Lietuvoje!“

Stasė Viščiuviene su dukra Milda prie namelio, kuriame gimė Milda, Kybartuose.

Nustebau. Mano gimtadienis birželio 24 dieną, per šv. Joną: „mano mama nuskynė paparčio žiedą, dėl to daugiau to žiedo niekas neberanda“...

Tai va, skrendame Amerikos lėktuvu į Lietuvą. Skrendame trys: aš, mano dukrelė Milda ir mano anūkė Andrea.

Reikėjo skristi per Angliją — į Londoną. Visą kelią jaučiau tokį didelį džiaugsmą ir norėjau, kad tik greičiau galėčiau išvysti taip širdžiai brangų kraštą.

Londonė teko išbūti septynias valandas, kol pagaliau Lietuvos lėktuvu pasiekėme Vilnių. Čia mus su gelėmis pasitiko giminės.

Išvydusi Vilnių, negalėjau sulaukyti ašarų. Tai vis dėlto esu Lietuvoje! Po šešiasdešimt metų mano troškimas dar kartą pamatyti tėvynę išsipildė!

Buvo vakaras, tad ir apsistojome čia pat, Vilniuje, viename labai gražiam viešbutyje Basanavičiaus gatvėje.

Rytą atvažiavo Jonas Andrišiūnas ir nusivežė pas save. Pavaišino skaniais lietuviškais valgiais, pagurkinojome lietuviško alaus, po to išvažiavome į Smilgius, pas Ziną Tumienę. Bet neilgai čia užsibuvome, pradėjome tolimesnę kelionę po Lietuvą.

Gera, kad mūsų giminės atostogavo, tai mus visur vežiojo. Per maždaug dvi savaites, daug matėme, daug apvažinėjome. Vis galvojau:

„Nors daug tave teriojo, bet tu miela, mano tėvyne, likai tvirta ir didi. Neveltui mūsų broliai ir sesės krauju išpirko tau laisvę. Ne veltui rankomis susikabinę nutiesė didį taikos kelią. Taip, miela tėvyne! Mes tavo per amžius vaikai...“

Pirmiausia aplankėme Trakus. Ir koks didelis džiaugsmas mus apkabino! Jaučiau anų laikų dvasią. Rodos, matau, kaip Vytautas Didysis ir jo karžygiai gina pilį. Girdžiu, kaip vaidila kanklėmis virpina širdis ir dainuoja, dainuoja...

Pabuvę valandėlę ir apžiūrėję pilį, keliavome toliau. Pakeliui aplankėme istorinį Televizijos bokštą. Kiek daug čia 1991 m. sausio 13-osios naktį krito jaunų gyvybių. Įnirtę pavergėjai mušė, trankė beginklius žmones, kurie nieko nereikalaavo, nieko netroško, tik laisvės. „Taip, miela tėvyne! Tu tokia maža, bet tokia didinga ir galinga...“

Rytojaus dieną sugrįžome į Smilgius. Arūnas kitą rytą mus nuvežė į Šiaulius. Pamatėme tą nuos-

joji Akmenė (kai aš augau, N. Akmenės dar nebuvo). Gaila, kad čia teko pabūti tik vieną dieną, tačiau labai džiaugiasi, kad galėjau susitikti su gimimėmis.

Nuvažiavome į senąją Akmenę. Aplankiau brolio ir jo šeimos kapus. Su broliu išsiskyriau prieš 60 metų, taip ir neteko daugiau susitikti. Nors buvo liūdna pamatyti tik brolio kapą, bet susitikau jo dukrą ir sūnų, dėl to buvau labai laiminga.

Iš Akmenės gerasis Jonas mus vežė į Klaipėdą. Čia apsigyvenome viename naujame namelyje, pas labai malonius ir nuširdžius lietuvius. Į Klaipėdą atvažiavo dar viena anūkė — Lissa su savo vyru, tai dabar jau keliausime penkiese.

Išsikvietę taksį, išvykome į Smiltynę. Dainės upe persikėlėme į kitą jos pusę ir autobusu nuvažiavome į Juodkrantę, į Raganų kalną. Aplankėme ir Nidą, Neringą. Dar norėjome ilgiau pabūti Klaipėdoje, bet, deja, laikas ritosi labai greitai. Neteko pamatyti Palangos, Birutės kalnelio. Gal kitą kartą, jeigu mano „draugė senatvė“ per daug nedraugaus su manimi...

Pagalinau Antanas nuvežė mus į Kauną, kur aplankėme Kauno pilį, Šv. Jurgio bažnyčią, pavaikšiojome Laisvės alėja, užsukome ir į M. K. Čiurlionio muziejų.

Kaunas buvo ir yra gražus, modernus miestas. Iš čia dar kartą (dabar jau penkiese) sugrįžome į Vilnių. Aplankėme Aušros Vartus, katedrą, labai gražias Vilniaus bažnyčias. Jaučiau tokį ramumą ir malonumą širdžiai.

Pagalinau anūkės išskrido. Viena su savo vyru atgal į Angliją, kita — į Švediją. Likome tik mudvi su dukra.

Dabar pasukome į Kybartus, kuriuose užaugau, čia gimė mano dukrelė Mildutė. Atradome tą seną gimtąjį namelį. Mildutė labai apsidžiaugė. Čia prabėgo mano jaunystės dienos — ir kaip malonu buvo vėl pamatyti mano Kybartus!

Kybartai buvo gražus, judrus miestas. Juos puošė didžiulė stotis, pavadinta Virbalio vardu. Tą vardą

S. Viščiuviene ir dukra Milda prie Kybartų bažnyčios.

gavo nuo gretimo miestelio. Stotyje buvo nakvynės kambariai, baras, valgykla, paštas. Taip pat buvo didelis traukinių judėjimas. Iš Kybartų stoties daug traukinių važiuodavo į užsienį.

Kybartuose veikė Šaulių sąjunga. Šauliai suruošdavo tautos švenčių minėjimus, vaidinimus. Taip pat veikė skautų, angelaičių, jaunaliuvių, ateitininkų organizacijos, Romos Katalikų moterų sąjunga. Buvo šešių skyrių Kristijono Donelaičio mokykla, aštuonių klasių gimnazija, mūsų gražioji bažnytelė, kur kiekvieną rytą sustodavome pasimelsti. Mano gimnazija buvo graži, raudonų plytų. Dabar tokia maža, tarytum nebe ta. Ir Kybartai nebe tokie...

Nuvažiavome į Šiaurės gatvę, į Mildutės gimtąjį namelį. Ji labai apsidžiaugė, tik gaila, kad tame namelyje buvome labai neilgai. Tačiau džiaugiasi, kad galėjau nors trumpai pavaikšioti tais takeliais, kur jauna vaikščiojau. Vis dėlto ten palikau savo pėdas...

Laikas bėgo greitai. Norėjosi dar pabuvoti, tačiau skaudančia širdimi reikėjo palikti žaliuojančias tėvynės pievas, paukštelį čiulbesį, gražiąją Suvalkiją.

Sudie, mieli Kybartai! Sudie, mano gražioji Lietuva!

Lietuvos centras: mūsų giminaitis Jonas ir mano anūkė Andrea.

Baltai Europos istorijoje

Jūratė Rosales „Goths and Balts The Missing Link of European History”, 359 psl. su iliustracijomis, vertimas į anglų kalbą, vertėja: Danutė Rosales, leidėjas: Vydūno fondas.

Jūratės Rosales knygos „Goths and Balts” pristatymas — graži Vydūno fondo dovana knygos mylėtojams, juolab, kad iš Venezuela atvyko ir pati knygos autorė Jūratė Statkutė-Rosales.

Pilnutėlė Lietuvių dailės muziejaus salė vos talpino klausytojus, tiek daug jų susirinko. Aišku traukė ne tik autorės atvykimas, intrigavo ir pati knyga — kalbanti, autorės žodžiais, apie vieną seniausių Europos tautų — lietuvių. Buvo įdomu išgirsti pačios autorės pasakojimą apie tai, kas paskatino ją parašyti šią knygą.

Popietę prasidėjo Vydūno fondo valdybos pirmininko Šarūno Rimo pasakojimu apie fondą ir jo veiklą. 2007 m. Vydūno fondas švęs savo 55 — metį. Įsteigtas Akademikų studentų sąjungos narių, jis nuo pat savo gyvavimo dienos rūpinosi lietuvių studentų reikalais visame pasaulyje. Fondas iki šiolei yra suteikęs 207 paskolas studentams. Atkūrus nepriklausomybę Lietuvoje, Vydūno fondas atkreipė dėmesį ir į Lietuvoje studijuojantį jaunimą. Fondas kasmet suteikia 40 stipendijų po 200 dol. studijuojantiems Lietuvos akademikų studentų sąjungos nariams. Įsteigtos 9 vardinės stipendijos — premijos penkiuose Lietuvos universitetuose. Fondas kasmet vykdo po du rašinių konkursus. Iki šiol Vydūno fondas lietuviams studentams yra išmokėjęs ar paskolinęs per 1,000,000 dol.

Dar viena Vydūno fondo veiklos sritis — knygų leidimas. J. Rosales knyga su rėmėjų Larisos ir Aleksandro Jankūnų pagalba taip pat išleista šio fondo. Tai jau dvidešimtoji Vydūno fondo išleista knyga.

Programą tęsti buvo pakviestas

Knygos autorė Jūratė Rosales.
Laimos Apanavičienės nuotr.

fil. Pranas Jurkus. Pranešėjas pristatė knygos autorę, trumpai papasakojo jos biografiją, supažindino su knygos atsiradimo istorija ir sios knygos rėmėjais.

J. Rosales, gimusi ir augusi Lietuvoje, gyvenimo vėjų buvo nublokšta į Venezuela. Visa gyvenimą domėjosi istoriniais, geografiniais, lingvistiniais klausimais. Kartą Arcaya (Venezuela) bibliotekoje ji aptiko Ispanijos karaliaus Alfonso X (Išmintingojo) rašto dokumento „Chronicle of the Goths” kopiją ir ją labai susidomėjo. Ji su įdomumu pradėjo studijuoti šį veikalą ir rado jame žinių, esą Baltų gentys jau V amžiuje prieš Kr. atsikėlė į Ispaniją. Tas paskatino ją parašyti veikalą „Los Godos — un eslaban perdido de la historia Europa”. Šis darbas sudomino mokslininkus — tiek lingvistus, tiek istorikus.

1998 m. leidinys buvo išleistas Caracas, 1999 metais šis leidinys jau papildytas, pasirodė dar kartą. 2004 m. Barselona (Ispanija) pasirodė pilnas šios knygos leidinys, kurio, kaip ir pirmųjų dviejų, buvo išleisti du leidimai.

Visi leidiniai buvo parašyti ispanų kalba. Kilo didžiulis susidomėjimas knygoje aprašytais baltų broūžais, papročiais, pateiktomis gotų/baltų religinėmis apeigomis.

Veikalu susidomėjo prof. Ed Tarvyd iš Santa Monica, CA. Jis paragino autorę išleisti knygą anglų kalba, net pats pasisiūlė knygą išversti, redaguoti ir paruošti ją spaudai. Tačiau vėliau knygą išvertė autorės sesuo, profesionali vertėja Danutė Rosales (įdomu tai, kad abi seserys ištekėjusios už brolių). E. Tarvyd ir prof. dr. Nicholas Collias peržiūrėjo knygą, darė korektūras.

Įdomi istorija nutiko vėliau. Caracas darbo reikalais viešėjo inžinierius Aleksandras Jankūnas. Jam užėjus į knygyną ir bevartant knygas, į rankas pakliuvo 1999 m. leidinys. Apie šį atradimą A. Jankūnas sakė: „Pamačiau akmenuką — blizga, pakėliau, žiūriu — tikras deimantas. Susitikęs su autore, jis pasiūlė finansuoti knygos išleidimą. A. Jankūno ir Vydūno fondo dėka knyga anglų kalba išvydo pasaulį.

Knyga kontroversiška, gal ne visi sutiks su joje pateiktais faktais, tačiau, besidomintiems Lietuvos praeitimi, verta ją paskaityti. Juolab, kad po didelių diskusijų jau ir istorikai ima domėtis rastais dokumentais.

Kaip sakė knygos autorė, knyga nelengvai skaitoma — tai ne grožinė literatūra. Autorės teigimu, prieš rašydama šią knygą autorė turėjo kalbos pagrindą, bet visiškai neturėjo istorinio. Jai teko daug padirbėti, mat knyga apima labai didelį istorinį laikotarpį, o žiūrint iš geografinio taško — didelį plotą. Tad skaitytojui belieka įvertinti rašytojos triušą.

Popietę užbaigė solistė Nida Grigalavičiūtė, jai akompanavo Alvydas Vasaitis.

Daugelis knygos mylėtojų išgijo knygą ir gavo autorės autografą.

Reikia padėkoti Vydūno fondui už turiningą popietę ir palinkėti toliau tęsti gražius darbus.

Laima Apanavičienė

Vydūno fondo suruoštame Jūratės Rosales knygos „Goths and Balts” pristatyme iš kairės: Pranas Jurkus, Vytautas Mikūnas, Jūratė Variakojienė, Alvydas Vasaitis, knygos autorė Jūratė Rosales, Nida Grigalavičiūtė, Milita Lauraitienė, Leopoldas von Braun ir Vydūno fondo valdybos pirmininkas Šarūnas Rimas.

Arvydų klubas Lietuvoje

Lietuvos Arvydų klubas įsteigtas 2002 m. vasario 28 d. Kaune. Steigiamajame susirinkime dalyvavo 18 Arvydų. Šiuo metu klubas vienija per 100 narių. Turime klube ir vienintelę moterį — Arvydą.

Jauniausiam klubo nariui Arvydai Degučiai iš Vilniaus — 12 metų, vyriausiajam — 79-eri.

Klubo nariai kiekvieno mėnesio 11 dieną renkasi Kaune, „Bernelių užėjoje”. Diena pasirinkta neatsitiktinai — skaičius 11 puošia legendinio krepšininko Arvydo Sabonio sportinius marškinėlius.

Klubas vienija įvairių profesijų žmones. Vienintelė sąlyga tapti klubo nariu yra Arvydos, Arvydės, Arvido ar Arvydo vardai. Savo veiklą pradėjome kviesdami į susirinkimus bendravardžius.

Dauguma, susitikę su klubo nariais, vėliau patys jais tapo. Klube įvyko susitikimai su bendravardžiais: A. Saboniu, kun. prof. A. Žygu, Kauno miesto meru A. Garbaravičiumi, eksparlamentaru A. Vidžiūnu, Lietuvos banko pirmininku pavaduotoju A. Kregžde, skulptoriumi A. Ališanka, istoriku A. Pociūnu, dailininku A. Žalpiu, Šiaurės ašigalio užkariautoju A. Jonaičiu, fi-

losofu A. Juozaičiu, parapsichologu A. Daškumi, prof. A. Šeškevičiumi, dr. A. Danilevičiumi, prof. A. Ambrozačiu, kino prodiuseriu A. Ilginiu, prof. A. Šalteniu, generolu A. Pociumi, saugumo departamento vadu A. Pociumi. Laur savo pomėgius pasakojo A. Laurinaitis, A. Bilvinas, A. Padvalskas. Kino režisierius Arvydas Barysas pristatė filmus „Tarp aštuonių vėjų” ir „Išimylėję Lietuvą”.

Į susitikimus kvietiamo ne tik Arvydus, bet ir kitus įdomius žmones. Vyko susitikimas su skulptoriumi Vidu Cikana, „Arvydų” kaimo bendrovės atstovu Edmundu Matijošiumi, klubo „Klajūnas” atstovu Gintautu Babravičiumi ir kitais. Medikas dr. Saulius Giedraitis Arvydams ir jų šeimų nariams skaitė paskaitą apie išeminę širdies ligą.

Klubo metinių sukates proga apsilankėme „Ragučio” alaus gamykloje, kur prekybos vadovas Saulius Žiupaila papasakojo apie alaus darymo tradicijas ir gamybą. Balandžio mėnesį kartu su šeimų nariais tradiciškai vykstame talkininkauti į Šakių rajone esantį Zyplių dvarą. Birželio mėn. jau ketvirtą kartą rinkomės paminėti varda-

dienio. Šventės vyko Arvydo Bilvino sodyboje, kuri yra vaizdingose Vilkijos apylinkėse. Nuostabiai pasijutome dalyvaudami Dvasios atgaivos dienoje, kuri vyko Pažaislio vienuolyne. Vienuolyno bažnyčioje buvo aukojamos šv. Mišios už Arvydus ir jų šeimų narius. Šv. Mišias aukėjo kun. Arvydas Žygas.

Daug išpūdžių patyrėme aplankę Kernavės apylinkėse esančią Arvydo Jankausko sodybą. Klubo nariai aplankė Arvydų kaimą, Arvydo Ališankos sodyboje vykusią parodą.

Praėjusių metų sausio mėn. su

šeimomis buvome susirinkę „Bajorkiemyje”. Šildėmės prie laužo, virėm ir ragavom grogą, važinėjomės rogutėmis, ten pat įvyko susitikimas su muzikantu Arvydu Jofe.

Klubo nariai dalyvauja labdaringoje veikloje, globoja negalios ištiktus ir vargstančius bendravardžius.

Norintys gauti daugiau informacijos, prašome užsukti į mūsų tinklalapį: www.arvydai.lt

Arvydas Bagdonas

Išėivijos dailininkų dėmesiui

Čiurlionio galerija, Inc., Lemonte (pirm. L. Maskaliūnas), Lietuvos dailės muziejus, Lietuvoje (dir. R. Budrys) ir Lietuvių dailės muziejus, PLC, Lemonte (dir. D. Šlenienė) rengia dailininkų Miko J. Šileikio (1893-1987) ir Teofilio Petraičio (1896-1978) premijų už dailės kūrinius konkursą tema „Išėivijos kelias”. Jame gali dalyvauti viso pasaulio lietuviai dailininkai, ne mažiau kaip trejus metus gyvenantys ir kuriantys užsienyje. Trys dail. M. Šileikio premijos skiriamos už tapybos ir skulptūros darbus, trys T. Petraičio premijos — už akvarelės ir grafikos darbus.

Parodos iškilmingas atidarymas ir premijų įteikimas vyks 2006 m. lapkričio 5 d. Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte.

Darbus (1-3) ir jų nuotraukas būsimam katalogui siųsti iki rugsėjo 25 d. adresu: Lietuvos dailės muziejus, PLC, 14911 127th Street, Lemont, IL60439. Tel. pasiteiravimui: 630-257-2034.

AŠTUONERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A

JUZEFA GALĖJUTĖ
PAULAUSKIENĖ

GILIŲ MINČIŲ RAŠYTOJA IR DEKLAMATORĖ

1998 m. birželio
29 d. Amžinybėn
iškeliavo gilių
minčių rašytoja ir
deklamatorė a. J. Juzefa Galėjutė
Paulauskienė

Mūsų mylima motina, sesuo, teta, močiutė ir draugė, palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

A.a. Juzytės aštuonerių metų mirties sukaktį paminėjome ketvirtadienį, birželio 29 d. Tėvų Jėzuitų (Jaunimo centro) koplyčioje per 9 v.r. Mišias, kurias aukojė Tėvai Jėzuitai ir Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje birželio 29 d., per 8 val. ryto Mišias.

Dukros — Brigita Krasauskienė ir Nelia Paulauskaitė

*„Neliūdėk žalia girele, nes ateis laikai,
Uždainuos tau linksmas dainas, Lietuvos vaikai“.*

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A

JONAS KELEČIUS

Liepos 4 d. sueina lygiai 5 metai, kai Čikaga neteko gabaus ir talentingo aktoriaus bei dailininko Jono Kelečiaus. Šeima neteko mylimo žmogaus, o draugai ir pažįstami šviesios asmenybės.

Už a.a. Jono sielą bus atlaikytos šv. Mišios liepos 8 d., 6 v.v., Tėvų Jėzuitų koplyčioje, 2345 West 56th Street, Čikagoje.

Prašome visus Joną pažinojusius, jį prisiminti savo maldoje.

Liūdinti šeima

A † A

VACIUS ARTMONAS

Mirė 2006 m. birželio 12 d., Lietuvoje, palaidotas Vilniuje.
Gimė 1918 m. birželio 19 d.

Nuliūdę liko: žmona Emma, duktė Irena Artmonas, gyvenanti Buenos Aires, Argentina.

„DRAUGAS“

— vienintelis
lietuviškas dienraštis už Lietuvos ribų. Vienintelis lietuviškas laikraštis, kuris kasdien pasiekia JAV lietuvių visuomenę.

„DRAUGAS“ spausdinamas Amerikoje jau 97-tus metus. Mūsų tėvai, seneliai ir proseneliai skaitė ir rėmė „Draugą“. Dienraštis tebėra svarbi visuomenės dalis, jungianti organizacijas, parapijas, mokyklas, įstaigas ir pavienius asmenis.

„DRAUGAS“ yra tinkama dovana jaunavedžiams, studentams, giminėms, draugams ir pensininkams.

A † A

Daktaras
VYTAUTAS UŽGIRIS

Staiga mirė 2006 m. birželio 25 d. Kaune.

Gimė 1931 metais Pužiškiuose, Tauragės apskrityje. 1944 metais kartu su šeima pasitraukė į Vokietiją. Į Ameriką atvyko 1950 metais.

A.a. Vytautas buvo Medicinos ir Fiziologijos daktaras. Iki 1986 m. dirbo Harvard School of Public Health, kaip tyrinėtojas. Taip pat jis padėjo redaguoti P. Čepėno knygą „Naujųjų laikų Lietuvos istorija“, pabaigdamas antrą tomą autoriui mirus.

Gyveno Worcester, Massachusetts ir Lietuvoje, Kaune.

Giliame liūdesyje liko Amerikoje: brolis Šarūnas Užgiris, žmona Audronė ir vaikai: Arėjas su šeima, Vaidas su šeima, Aidė ir Karolis; brolis Egidijus, žmona Irena ir vaikai: Rimas su žmona ir Paulius su žmona; sesuo Otilija Barkauskienė, vyras Gintaras ir vaikai: Ramunė, Kęstutis, Rima ir Darius; a. a. sesers Birutės Jasaitienės vaikai Jūratė Budrienė, Aušra Petry su šeima ir Algis Jasaitis; motinos sesuo Bronė Keželienė; pusbrolis Algis Keželis, žmona Elena, vaikai Žibutė ir Robertas. Lietuvoje liko pusseserės: Giedrė Aukštakienė, Alė Bučienė, Grasilda Baliukienė, Aldona Punienė Gaiziūnienė, Dangira Papievienė; pusbroliai: Jonas Dalbokas, Gintaras ir Feliksas Zaleckiai, Eligijus Morkūnas su žmona Dora, artima draugė Elena Černienė bei kiti artimieji.

A.a. Vytautas bus pašarvotas Kauno Nekalto Prasidėjimo koplyčioje pirmadienį ir palaidotas antradienį, liepos 4 d. Petrašiūnų kapinėse, kur palaidota žmona a.a. Ina Čepėnaitė Užgiriene.

Nuliūdę artimieji

A † A

ELENA BUTKIENĖ

Mirė 2006 m. birželio 17 d., sulaukusi 83 metų. Anksčiau gyveno Čikagoje. Gimė Lietuvoje.

Negrižtamai išėjus mylimai mamytei į amžinų Viešpaties namus, giliame liūdesyje likusioms dukroms ELYTEI, ADELEI, DALIAI ir LORETAI bei jų šeimoms, reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą ir dalinamės šios didžios netekties skausmu.

Joana Rimšienė, Rockford
Daiva ir Egidijus, Lietuva
Asta ir Marius, Ireland

DVEJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A

SOFIJA BELIŪNIENĖ
KIKILIENĖ

Praėjo jau 2 metai, kai 2004 m. liepos 5 d. amžinybėn išėjo mylima žmona, motina ir močiutė, giliame liūdesyje palikdama vyrą Aleksą Kikilą, dukteris Rimą Beliūnaitę ir Dalią Steponaitienę, jos vaikus Petrą ir Kristiną, gyvenančius Kanadoje, gimines Lietuvoje, daug draugų ir pažįstamų Amerikoje, kurie visuomet su meile, ilgesiu ir pagarba mini šviesų velionės atminimą.

Metinių proga šv. Mišios bus aukojamos Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, Marquette Parke — trečiądienį, liepos 5 d. 7:30 val. r. ir šeštadienį, liepos 8 d. 5 val. p.p.

Maloniai prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Sofiją savo maldose.

Liūdinti šeima

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**Skaitytojams pranešame, kad** liepos 3 d., pirmadienį, dienraščio „Draugas“ redakcija nedirbs. Laikraštis išeis liepos 6 d., ketvirtadienį.

◆**Lietuvių dainų šventės proga** Čikagos lietuvių filatelistų draugija „Lietuva/Lithuania“ paruošė proginį voką, pažymintį, kad dainų šventė vyksta jubiliejiniais 755-ais metais nuo Lietuvos krikšto ir Lietuvos vyskupijos įkūrimo (kar. Mindaugas 1251 m.), ir kad šiais metais švenčiamas 80 metų Lietuvos Bažnytinės Provincijos įkūrimo jubiliejus. Draugijos pastangomis vokai bus antspauduojami specialiu JAV išleistu antspaudu, skirtu 755 buvimo katalikų šeimoje metinėms. Proginio JAV pašto antspaudu ir voko autorius — inž. A. Kunčas-Zemaitaitis. Ant voko pavaizduotas skulptoriaus V. Kašubos sukurto karaliaus Mindaugo atvaizdas medalyje. Nuotrauka — M. Sakalausko. Voką bus galima įsigyti šventės metu, liepos 2 d. Draugija siūlo šių jubiliejų proga suprojektuoti savo vokus, kuriuos ateityje numatoma pristatyti žurnale „Lietuva“.

Dainų šventės proga „Lituanus“ žurnalo naujausias numeris skirtas lietuvių liaudies dainai. Priede taip pat išleista kompaktinė plokštelė „Transformations in Lithuanian Song“, kurioje įvairių šiuolaikinių muzikos žanrų atlikėjai pristato

lietuvių liaudies dainas. Leidinį su plokšte (atskirai plokštelė nebus parduodama) bus galima įsigyti Dainų šventės mugėje, kuri vyks Sheraton viešbutyje ir šventės metu UIC Pavilion. Taip pat plokštelę galima užsisakyti „Lituanus“ internetinėje svetainėje: www.lituanus.org.

◆**Liepos 3 d. (kitą dieną po Dainų šventės)** Jaunimo centre, 5600 S. Claremont Ave., Chicago, įvyks Šiaurės Amerikos Lietuvių muzikos sąjungos suvažiavimas. 10 val. r. šv. Mišias už mirusius sąjungos narius jėzuitų koplyčioje atnašaus kun. Antanas Gražulis, SJ, giedos kompozitoriaus Leonido Abario vadovaujamas Vilniaus jėzuitų gimnazijos choras. Dalyvauti pamaldose maloniai kviečiame Čikagos lietuvių visuomenę. Taip pat prašome dar ne užsiregistravusius sąjungos narius paskambinti Faustui Stroliai tel. 708-687-1430.

◆◆**Čikagos ir apylinkių Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo seselių rėmėjai** š. m. liepos 16 d., sekmadienį minės Palaimintojo vyskupo Jurgio Matulaičio mirties sukaktį. Šv. Mišios bus atnašaujamos 10:30 val. r. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, Marquette Park. Tuoj po šv. Mišių parapijos salėje vyks minėjimas ir programa. Maloniai kviečiame atvykti narius ir svečius.

SKELBIMAI

●**„Lietuvos Našlaičių Globos komitetas“** yra gavęs šias aukas paremti našlaičius: **\$1,000:** The Oak Tree Philanthropic Foundation, IL. **\$450:** Ona Michelevičius, St. Pete Beach, FL. **\$300:** DLKV Lithuanian Ladies Auxiliary, Lowell, MA; Denis ir Claire Hermanas, St. Charles, MO; Česlovas Masaitis, Putnam, CT; M. F. Jablonskis, Westchester, IL; Adolfas Luza, Cleveland, OH. **\$250:** Albert P. Mikutis, Jr., Philadelphia, PA; Irene B. Worden, High Bridge, NJ. **\$200:** Peter P. Pranis, Jr., McAllen, TX. **\$150:** Nijolė ir Alfredas Urbai, Chicago Ridge, IL; J. K. Valaitis, a.a. Antano Valaičio vardu, Brecksville, OH; Gražina O. Herzog, Rolling Hills Estates, CA; Victor Stepalovitch, Philadelphia, PA; Aldona Rulis, Orinda, CA; Knights of Lithuania, Council 26, Worcester, MA; Heidi Ann Nordbrock, Chicago, IL; F. M. Radis, Inverness, IL; Gražina Kenter, Danbury, CT; Phillip H. Zahner, Melbourne, FL; Gloria O'Brien, Westwood, NJ; dr. Petras Žemaitis, Jupiter, FL; JAV LB Cape Cod apylinkė, MA; John V. ir Terry Prunskis, Barrington Hills, IL; dr. Janice Prunsky, Skokie, IL; Jurgis ir Dana Švedai, St. Petersburg, FL. **\$100:** Rita J. Pugliese, Medford, NJ; H. Marlene Zavada (Medford, NJ. **\$50:** Rimas ir Brigid Lukas Interlaken, NJ; anoniminė auka gauta per Microsoft Giving Campaign, Princeton, NJ.

A.a. Jūratės Elvikytės-Dainauskienės atminimui aukojo: po **\$100** — Mary ir Alex Miller, Downers Grove, IL; Vaičiūnų šeima, Los Angeles, CA; **\$75** — Eve ir Edmund Pelletiere, La Grange, IL; po **\$50** —

John ir Lyn Cheri Lund, Woodridge, IL; Elise Torczynski ir E. T. Jacobson, Chicago, IL; **\$30** — Kęstutis ir Dalia Ječius, Villa Park, IL; po **\$25** — Vernon ir Deborah Brown, Woodridge, IL; Donna Laureckas, Darien, IL; **\$20** — Lawrence ir Darlene Lavette, Wheaton, IL.

Laidotuvių aukų čekį **\$1,100** sumai taip pat atsiuntė velionės vyras dr. John R. Dainauskas. Į šią sumą įeina aukos, gautos iš: p. ir p. E. Dee, p. S. Didžiulis, p. ir p. J. Jelinek, dr. L. Kluskens, p. I. Leonas, p. G. Mereckas, p. ir p. H. Miklas, p. ir p. S. Mondeika, p. ir p. V. Myers, p. J. Pitelka, p. ir p. J. Rodrigues, p. ir p. S. Szewczyk, p. ir p. J. Tamulitis, p. ir p. R. Tuggle.

Dėmesio! Ankstesniame Komiteto pranešime įsivėlė klaida, p. Neringa Raila (Los Angeles, CA), š.m. balandžio mėnesį aukojo **\$100** ne Našlaičių komitetui, bet Almos fondui. Auka buvo skirta a.a. Bronio Railos mirties metinių paminėjimui. Atsiprašome ir dar kartą dėkome už Jūsų dosnią auką.

Jūsų nuoširdžios aukos yra labai vertinamos!

„Lietuvos Našlaičių Globos komitetas“ (Lithuanian Orphan Care, Inc.), 2711 West 71st St., Chicago, IL 60629. Tel. 773-476-2655. Fed. Tax ID #36-4124191.

Namams pirkti paskolas duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomimais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

DRAUGO FONDAS
4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, IL 60629
Tel.: 773-585-9500

SKAITYTOJAS — „DRAUGO“ RĖMĖJAS

„Spauda yra artilerija, kurios šūviai siekia daug toliau, kurios griaudimas daug galingesnis ir kurios smogiamoji jėga daug stipresnė, kaip patrankų“, — P. Giordani.

Tikiu, kad kiekvienas „Draugo“ skaitytojas žino, kokią didelę įtaką turi dienraštis išeivijoje. Laikraštis, o ypač dienraštis, yra kiekvienos tautinės mažumos kultūros tvirtovė ir pasididžiavimas. Dabar vienintelė neganda yra prenumeratų stoka. Jaunesnioji karta galvoja, kad „Draugas“ buvo reikalingas pirmiesiems ateiviams, kurie nemokėjo anglų kalbos, tad jie sėmėsi žinių iš „Draugo“. Dar kiti mano, kad tai „dipukų“ laikraštis. Liūdna girdint tokias kalbas. „Draugas“ kiekvienam lietuviui turi būti ne tik vardas, bet ir, tautine bei krikščioniška prasme, kiekvieno lietuvių — seno ar jauno, anksčiau ar neseniai atvykusio — asmeninis draugas. Neužgesinkime išeivijos lietuviybės žiburio, kuris žiba jau 97-tus metus.

Draugo fondas skelbė vąj balandžio, gegužės ir birželio mėnesiais. Šis vąjus buvo skelbtas naujiems kompiuteriams įsigyti. Fondas sulaukė 15,000 dol. įnašų ir redakcijai buvo nupirkti kompiuteriai. Nors vąjus data pasibaigė, bet parama Draugo fondui neturi sustoti. Nuširdžiai prašome nepamiršti Draugo fondo ir vasaros metu, nes dienraštis „Draugas“ dirba be atostogų. Draugo fondas kviečia visus, kurie dar nepanaudojo pavasario vąjus vokelio, įdėti į tą vokelį didesnę ar mažesnę įnašą šiam pavasario vąjui. Draugo fondas atostogų neturi ir mielai priiminės įnašus per vasarą bei skelbs dienraštyje.

Nuoširdžiai dėkome už aukas Draugo fondo nariams ir rėmėjams. Draugo fondas yra reikalingas „Draugo“ gyvavimui palaikyti.

Marija Remienė
DF pirmininkė

Ketvirtadienį, birželio 29 d., jaunimo centre koncertavo Vilniaus jėzuitų gimnazijos choras (vadovas Leonidas Abaris). Programa buvo sudaryta iš dviejų dalių: pirmoje skambėjo bažnytinė muzika, o antroje dalyje choristai dainavo šiuolaikinių kompozitorių dainas. Žiūrovus sužavėjo choro meistriškumas.

Kaip sakė choro vadovas, moksleiviai kas antrą sekmadienį gieda šv. Kazimiero bažnyčioje Vilniuje, koncertuoja įvairiausiose renginiuose Lietuvoje. Pasakodamas apie choristų ateities planus, vadovas pažymėjo, kad choristų tarpe — būsimieji medikai, inžinieriai, diplomatai, net plaukų dizaineris (tokias svajones mokiniai surašė vadovui paprašius).

Nors pavieniai choristai yra pabuvoję daugelyje šalių, kai kas net yra mokęsis užsienyje, bet į užsienį choras išvyko tik antrą kartą. Pirmą kartą Rusijoje, o šį kartą atvyko į Ameriką.

Laimos Apanavičienės nuotraukoje: Vilniaus jėzuitų gimnazijos choras jaunimo centro scenoje.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

Criminal cases,
civil cases and DUI

6247 S. Kedzie Avenue

Chicago, IL 60629

Tel. 773-776-8700

Toll free 24 hr. 888-776-6742

Darbo val. nuo 9 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street

Chicago, IL 60629

(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100.

Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,

Chicago, IL 60629

Tel. 773-582-4500

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS

Vairavimo ir Kriminalinių Teisių

Specialistas.

Raštinės Čikagoje ir Woodridge.

Tel. 877-Gynejas arba

877-496-3527

IMIGRACINĖS TEISĖS ADVOKATAS

AURELIUS BUTVILAS

Tel. 312-580-1217

135 S LaSalle #2300 Chicago, IL 60603

Galimos konsultacijos šeštadieniais